

Európai
Bizottság

PANORAMA

NYÁR 2016 / 57. szám

Pomeránia az intelligens megoldást választja

A RÉGIÓK
ÉS VÁROSOK
EURÓPAI HETE

A SZIGETI
RÉGIÓKBA TÖRTÉNŐ
BERUHÁZÁS

A HEGYVIDÉKI
MEZŐGAZDASÁG
ÉLÉNKÍTÉSE

panorama

VEZÉRCIKK.....	3	FOTÓKBAN ELMESÉLVE.....	24
A RÉGIÓK ÉS VÁROSOK EURÓPAI HETE 2016.....	4	SARKVIDÉKI LELEMÉNYESSÉG LAPPFÖLDÖN.....	26
A RÉGIÓK ÉS VÁROSOK EURÓPAI HETE EGYETEM.....	6	A KOHÉZIÓS POLITIKA TÁMOGATJA A SZIGETEKET.....	27
INTERJÚ WALTER DEFFAÁVAL.....	8	POMERÁNIA: INTELLIGENS VÁROSI REHABILITÁCIÓ.....	28
SIIM KALLAS AZ EGYSZERŰSÍTÉSRŐL.....	14	SZOCIÁLIS GAZDASÁG GÖRÖGORSZÁGBAN.....	36
HÍREK RÖVIDEN.....	17	A FIATALOK BEVONÁSA A BAYINTRAP-PROJEKTBE.....	38
AZ INTERACT PROGRAM.....	18	PROJEKTEK AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBÓL, AUSZTRIÁBÓL, MAGYARORSZÁGRÓL, FRANCIAORSZÁGBÓL ÉS SPANYOLORSZÁGBÓL.....	40
TÉRKÉPEK: LEVEGŐMINŐSÉG ÉS HALÁLÓS KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI BALESETEK.....	20	ESEMÉNYNAPTÁR.....	44
AZ ADRIAI- ÉS JÓN-TENGERI RÉGIÓRA VONATKOZÓ UNIÓS STRATÉGIA: EGY MAKROREGIONÁLIS STRATÉGIA.....	22		

06

08

24

43

A magazin angol, francia, német, bolgár, görög, spanyol, olasz, lengyel és román nyelven jelenik meg nyomtatásban, újrahasznosított papíron. A kiadvány online változata 22 nyelven áll rendelkezésre az alábbi honlapon: http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2016 júniusában készült el.

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibákért.

Ez a kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2016

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

(*) Az érintett képekhez kapcsolódó jogokat kizárólag a Panorama magazin 57. számában történt felhasználásukhoz ruházták át, egyéb felhasználásuk tilos; a Panorama magazin 57. számában és annak különböző nyelvi változataiban a képek sokszorosíthatók, más célokból történő sokszorosításuk tilos.

Harmadik fél szerzői joga alá tartozó anyagok felhasználása, illetve sokszorosítása a szerzői jog tulajdonosának, ill. tulajdonosainak engedélyéhez kötött.

Printed in Belgium

Fényképek (oldal szerint jelölve):

Cover: iStock@ewg3D

3. oldal: Európai Bizottság

4, 5. oldal: Európai Bizottság

6, 7. oldal: Európai Bizottság

8, 9, 10, 11, 12, 13. oldal: Európai Bizottság

14, 15, 16. oldal: Európai Bizottság

17. oldal: Európai Bizottság

18, 19. oldal: Európai Bizottság

20, 21. oldal: Európai Bizottság

22. oldal: iStock@sjhaytov

23, 24, 25. oldal: Európai Bizottság

26, 27. oldal: Európai Bizottság, iStockCCat82

28, 29, 30, 31. oldal: Európai Bizottság

32, 33, 34, 35. oldal: Európai Bizottság

36, 37. oldal: iStock@verve231, Európai Bizottság

38, 39. oldal: Európai Bizottság

40. oldal: NCC

41. oldal: www.weissenseer.com

42. oldal: iStock@AM29

43. oldal: iStock@Marco Marchi

Vezércikk

Már javában tartanak az előkészületek A régiók és városok európai hete (a korábbi OPEN DAYS) megszervezésére, amelyre Brüsszelben kerül sor október 10–13. között. A rendezvény neve ugyan megváltozott, de az elképzelés nem: a körülbelül 130 műhely, vita és hálózatépítési tevékenység központi témája idén

a régiók és városok fenntartható és inkluzív növekedése. Ha nem tud elutazni Brüsszelbe, szeptembertől november végéig egész Európában programokat szervezünk az állampolgárok számára.

A régiók és városok európai hetének három fő témája összhangban van a Bizottság és a Régiók Bizottságának politikai prioritásaival, amelyek a tartós és fenntartható gazdasági növekedés, az inkluzív növekedés és az esb-alapok egyszerűsítése. 28 ország körülbelül 187 régiója és városa keresi majd annak lehetőségét, hogy hogyan tudná magához vonzani és végrehajtani az uniós beruházásokat, emellett megbeszélik a beruházások eredményeit, bemutatják a bevált gyakorlatokat, valamint elősegítik a párbeszédet a jövőbeli fejlesztésekről.

A rendezvény egyik kiemelt eseménye a régiók és városok európai hete egyetem, amelynek célja a regionális és városfejlesztéssel kapcsolatos legújabb kutatási eredmények hozzáférhetővé tétele a politikai döntéshozók és a szakemberek számára, valamint a kutatási eredmények szélesebb közönséggel történő megismertetése. Idén a PhD-hallgatóknak és a pályakezdő kutatóknak szervezett népszerű mesterkurzus fő témája az uniós kohéziós politika.

Egy másik fő esemény az idei RegioStars-díjak átadó ünnepsége, amelyen a kohéziós politikai alapok által támogatott, a regionális fejlesztésben alkalmazott bevált gyakorlatokat és az inspiráló, innovatív projekteket ünneplik. A 2015-ös OPEN Urban DAY hagyományát folytatva idén is különböző események várják a városfejlesztéssel foglalkozó szakembereket, valamint kihirdetik az éves fotópályázat eredményeit is.

Magas szintű vita

Ha azt akarjuk, hogy az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjei a legtöbbet hozzák ki az elérhető lehetőségekből, létfontosságú, hogy a finanszírozáshoz a lehető legegyszerűbben hozzáférhessenek. A Bizottság korábbi alelnöke, Siim Kallas jelenleg az egyszerűsítéssel foglalkozó

magas szintű munkacsoport elnöke. A vele készített interjúnk bemutatja, hogyan követi nyomon tizenkét független szakértő az eljárásokat, és hogyan támogatják az egyszerűsítést a beruházások uniós régiókban történő jobb felhasználásának elősegítése érdekében. Alig egy év alatt a csoport megvizsgálta az e-kormányzást, az egyszerűsített költségelszámolást, az uniós finanszírozás kkv-k előtt történő megnyitását és a pénzügyi eszközöket, valamint következtetéseket vont le, amelyek alapján ajánlásokat fogalmazott meg az érdekelt felek számára. A magas szintű munkacsoport jelenleg a 2020 utáni egyszerűbb végrehajtási keretről szóló jelentésén dolgozik, amelyet a Bizottság figyelembe vesz a kohéziós politika jövőjével kapcsolatos elgondolásaiban.

Újragondolva

A *Panorama* friss számában új rovatokat talál, és igyekeztünk a kialakítást jobban a tartalomhoz igazítani. A lengyel Pomerániai vajdaságot részletesen tárgyaló cikk bemutatja a régió előtt álló kihívásokat és a leküzdésükre használt „tárgyalásos megközelítés” módszerét. Több partnerrel együttműködésben a régió a városi térségekben az intelligens szakosodásra, a rehabilitációs projektek fejlesztésére, valamint a tevékenységek koordinálására összpontosít. A Mieczysław Strukkal, a Pomerániai vajdaság vezetőjével készített interjú részleteiben feltárja, hogyan járult hozzá a kohéziós politika a régió gazdasági fejlődéséhez, valamint szó esik a különböző beruházási eszközök egymást kiegészítő jellegéről is.

Megvizsgáljuk közelebbről a BAYinTRAP projektet: bekukkantunk a színpalok mögé, hogy bemutassuk, hogyan vonták be egy nyári egyetem hallgatóit a városi közlekedési rendszerek vizsgálatába, és hogyan bátorították őket arra, hogy hallassák hangjukat a fenntartható városi közlekedéspolitikai fejlesztésében.

Lezárul egy korszak

Végül pedig a Walter Deffaa, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság vezetője mesél az Európai Bizottságnál eltöltött harmincéves karrierje hányattatásairól és sikereiről, miközben nyugdíjba készülve új és izgalmas kihívásokat keres... ■

Corina Crețu

A regionális politikáért felelős európai biztos

A régiók és városok európai hete 2016

2016-ban a régiók és városok európai hete (a korábbi OPEN DAYS) idén „A régiók és városok fenntartható és inkluzív növekedése” címet viseli. Az esemény körülbelül 130 műhelyt, vitát és hálózatépítő tevékenységet ölel fel, amelyre nagyjából 6 000 résztvevőt várnak. A brüsszeli műhelyeken kívül 2016 szeptembere és novembere között egész Európában helyi programokat is szerveznek.

Az idei év programja három fő téma köré csoportosul, amelyek összhangban vannak a Bizottság és a Régiók Bizottságának politikai prioritásaival. A megbeszélések célja a 2014–2020-as európai strukturális és beruházási alapokhoz kapcsolódó programok végrehajtásának támogatása, az uniós beruházások eredményeinek bemutatása, a bevált gyakorlatok megosztása, valamint a lehetséges jövőbeli fejlesztésekkel kapcsolatos párbeszéd elősegítése:

► Tartós és fenntartható gazdasági növekedés

Ez a témakör a régiók és városok számára elérhető új, a növekedést és a munkahelyteremtést elősegítő lehetőségeket járja körül Európa gazdasági nemzetközivé tételének keretén belül. Megvizsgálja azokat a régiókat és városokat, amelyek sikeresebben vonzzák magukhoz az új beruházásokat, valamint ennek okait is. Ezenkívül kiemelt figyelmet fordít az innovációhoz kapcsolódó új lehetőségekre, különös tekintettel az energiahatékonyságra, a karbonszegény gazdaság megteremtésére, valamint a körkörös gazdaság és az intelligens szakosodás elősegítésére.

► Inkluzív gazdasági növekedés

Az ebben a témakörben tartott szemináriumok megvizsgálják a lakosság hátrányos helyzetű rétegeit érintő munkaerő-piaci

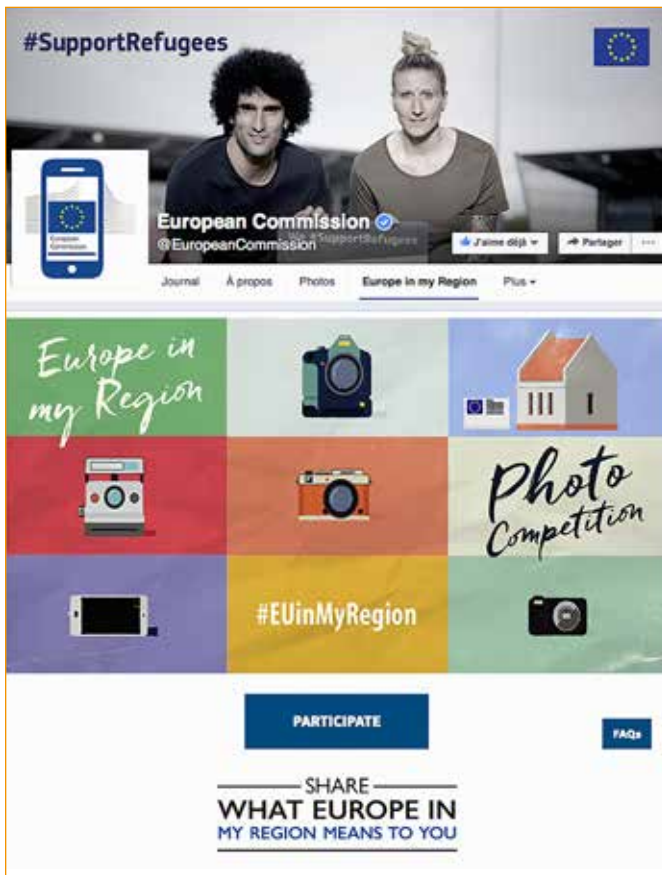
és társadalmi befogadási szakpolitikák fejlesztését és helyi szintű végrehajtását, ideértve a szociális lakáshoz jutást, a közszolgáltatásokat és az oktatást, valamint a mikro- és kisvállalkozások alapítását elősegítő, „önfoglalkoztatás-barátabb” környezetet teremtő intézkedéseket. Ennek során lehetőség nyílik a régiók és a városok számára, hogy megosszák a menekültválság – adott esetben uniós finanszírozás felhasználásával történő – kezelésével kapcsolatos tapasztalataikat.

► Az esb-alapok egyszerűsítése

Ebben a témakörben az európai strukturális és beruházási alapok által támogatott programok végrehajtásában részt vevő regionális és nemzeti hatóságoknak nyílik lehetőségük a programirányítás hatékonyságának és eredményességének növelésével kapcsolatos tapasztalatcserére és bevált gyakorlatok megosztására, ideértve az irányítás egyszerűsítését, valamint az adminisztratív és végrehajtási kapacitások kiépítését. A téma körüljárja a városfejlesztéssel, az integrált területfejlesztési programokkal, valamint a közösségvezérelt helyi fejlesztéssel kapcsolatos bevált gyakorlatokat az új pénzügyi eszközök használatának elősegítésével összefüggésben. Itt fontos szerepet kapnak a 2007–2013-as időszak utólagos értékelésének első eredményei.

Reflektorfényben az Európai Unió városfejlesztési menetrendje

A tavalyi OPEN Urban DAY hagyományainak megfelelően az Európai Bizottság, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság és a Régiók Bizottsága egyesítették erőiket a Brüsszel fővárosi régióval, a helyi intézményekkel, valamint más városok és európai hálózatok képviselőivel és kezdeményezéseivel annak érdekében, hogy megkönnyítsék a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos nemzetközi tapasztalatcserét.

A városfejlesztési szakemberek részt vehetnek a témát tárgyaló, az EU városfejlesztési menetrendjét (főbb témák, partnerségek és egyablakos rendszerek), a városfejlesztési hatásvizsgálatokat és a többszintű kormányzás jelentőségét érintő interaktív ülészekon, műhelyeken, projektlátogatásokon és kiemelt eseményeken, ideértve a Brüsszel fővárosi régió által szervezett helyszíni projektlátogatásokat.

Helyi események

Minden részt vevő régió és város legalább egy helyi eseménynek ad otthont, hogy közelebb hozza az állampolgárokhoz a régiók és városok európai hetét. Az eseményeket szeptember és november között szervezik meg „Európa a régiómban/városomban” címmel az európai hét főbb témáinak mentén. A rendezvények a nagyközönséget, az Európai Unió regionális politikájának potenciális kedvezményezettjeit, a szakértőket, a tudósokat és a médiát szólítják meg, ezért különböző formákat (konferenciák, műhelyek, rádiós vagy televíziós műsorok, kiállítások) ölthetnek. A helyi események összekapcsolhatók az Európai Unió regionális politikája által finanszírozott projektek indításával vagy az esb-alapok által előírt éves tájékoztató intézkedésekkel.

http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2016/local_events.cfm

„Európa a régiómban” fotópályázat

Az ötödik alkalommal meghirdetett fotópályázat augusztus 28-án zárul. A fotópályázatban való részvételhez a polgároknak fényképet kell készíteniük egy uniós támogatásban részesült projektről úgy, hogy a képen szerepeljen a finanszírozás részleteit tartalmazó tájékoztató vagy emléktábla, valamint az EU zászlaja. A pályázat három nyertes részét vehet egy profi fényképész által tartott fotótanfolyamon és egy brüsszeli utazáson.

<https://goo.gl/t3iwct>

RegioStars

A RegioStars-díj célja a regionális fejlesztésben alkalmazható bevált gyakorlatok megkeresése, valamint olyan eredeti és innovatív projektek kiemelése, amelyek ötletekkel szolgálhatnak más régiók számára.

A 2016-os díjkategóriák a következők:

- INTELLIGENS NÖVEKEDÉS: új lehetőségek a globális gazdaságban
- FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS: körkörös gazdaság
- INKLUZÍV NÖVEKEDÉS: integrált élet – inkluzív és nem szegregált közösségek építése
- CITYSTAR: innovatív megoldások a fenntartható városfejlesztésben
- HATÉKONY IRÁNYÍTÁS: a változás elősegítése megváltozott irányítással.

Idén 104 pályázatot nyújtottak be a zsűrinek.

A RegioStars 2016 díjátadó ünnepségére a régiók és városok európai hetének a brüsszeli Szépművészeti Múzeum (BOZAR) épületében tartott hivatalos fogadásán, október 11-én, kedden kerül sor. A nyertes projektek díjait Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos, valamint Lambert Van Nistelrooij EP-képviselő, a RegioStars zsűrielnöke adja át. ■

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

**A régiók és városok 14. európai hete 2016
Brüsszel, 2016. október 10–13.**

A regisztráció július 6-án indul:
<http://www.regions-and-cities.europa.eu>

A régiók és városok európai hete egyetem

A REGIONÁLIS ÉS VÁROSFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS LEGÚJABB KUTATÁSI EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

Az egyetem célja a regionális és városfejlesztéssel kapcsolatos legújabb kutatási eredmények hozzáférhetővé tétele a politikai döntéshozók és a szakemberek számára.

Az idén nyolc éves egyetem a régiók és városok európai hetének központi eleme. Célja az európai tudósok, valamint a regionális és helyi képviselők közötti tapasztalatcsere megkönnyítése, továbbá a figyelem felkeltése a regionális és városfejlesztési, valamint az uniós kohéziós politika terén elért kutatási eredményekkel kapcsolatban.

Az egyetemet három, a regionális tanulmányok, a regionális tudomány és a területrendezés terén elévülhetetlen érdemeket szerzett tudós társaság szervezi: a Regionális Tanulmányok Egyesülete (Regional Studies Association, RSA), az Európai Regionális Tudományi Társaság (European Regional Science Association, ERSA), valamint az Európai Tervezőiskolák Egyesülete (Association of European Schools of Planning, AESOP), együttműködésben az Európai Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

A régiók és városok európai hetén körülbelül 6 000 szakmabeli, politikai döntéshozó és az uniós kohéziós politika iránt érdeklődő tudós vesz részt. A rendezvény körülbelül 130, az európai intézmények, a régiók, a városok és az uniós kohéziós politikában érdekelt egyéb szervezetek által rendezett ülészaknak ad helyet. Az általános program keretén belül az egyetem a régiókat és városokat érintő, gyakorlati jelentőséggel bíró kulcsfontosságú témákra összpontosít.

Idén az egyetem ülészekai a következő témák köré szerveződnek:

- A mikrovállalkozások termelékenységének kiterjesztése
- Tudásmorzsa: kihívások és dilemmák a város és az egyetem közötti kapcsolatban
- Öt éve tartó intelligens szakosodás: a tervezéstől a végrehajtásig
- A hatékony területrendezési politikához szükséges területrendezési adatok

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

- Tartós és fenntartható gazdasági növekedés: a gazdasági és ökológiai fejlődés egyensúlyban tartása a városokban és a régiókban
- Az éghajlatváltozás uniós szintű területi hatásai
- Városfejlesztési és területi politikai rendelkezések, valamint az egyszerűsített és felhasználóbarát végrehajtási rendszerek létrehozásával kapcsolatos kihívások
- A jövő fenntartható társadalmi: a demográfiai kihívások és az idősek gazdasága dinamikájának kezelése
- Migráció és a városok: a migráció területi aspektusai
- Kik Európa új önfoglalkoztatói, és hogyan járulnak hozzá a növekedéshez, valamint a területi és társadalmi kohézióhoz?

A régiók és városok európai hetének mesterkurzusa

Az egyetem fontos része az uniós kohéziós politika iránt érdeklődő PhD-hallgatók és pályakezdő kutatók számára szervezett mesterkurzus. A mesterkurzus időpontja október 9–13., amelyen 30 kiválasztott résztvevő öt napon át az uniós kohéziós politikára összpontosító, koordinált ülészakokon vesz részt. Lehetőségük nyílik arra is, hogy az EU vezető tisztségviselőiből álló testületnek röviden bemutassák a kutatásukat, és visszajelzést kapjanak tőlük. A mesterkurzus az EU vezető tisztségviselőivel folytatott kerekasztal-megbeszéléseket, interaktív ülészakokat és hálózatépítési lehetőségeket is kínál.

A 2016-os év kiemelt témái a következők:

- Az inkluzív növekedés és a társadalmi kohézió elősegítése, ideértve a területi dimenziót, valamint a város- és vidékfejlesztés integrációját;
- A hálózati gazdaság jelentősége: politikák elsajátítása, tapasztalatcsere a régiók és városok között, a tudás továbbgyűrűzése; valamint
- A kohéziós politika végrehajtási rendszerének javítása: teljesítmény, egyszerűsítés és elszámoltathatóság.

A mesterkurzusra rengeteg a jelentkező, mivel inspiráló és előnyös környezetet biztosít a fiatal kutatóknak arra, hogy találkozhatnak a vezető uniós politikai döntéshozókkal, valamint hogy megvitassák a szakpolitika megtervezésével, végrehajtásával és hatékonyságával kapcsolatos kulcsfontosságú kérdéseket. Az előző évek mesterkurzusainak résztvevői számára a részvétel új kapcsolatokat és lehetőségeket biztosított, valamint kedvező hatással volt a karrierjükre.

Egyetemi szervezetek

Regional Studies Association

Az 1965-ben alapított **Regionális Tanulmányok Egyesülete** (Regional Studies Association, RSA) a város- és regionális kutatás, fejlesztés és politika globális fóruma. Az RSA öt vezető szaklapot is megjelentet, ezek közül a *Regional Studies* a legrégebb és a legismertebb. A társaság ezenkívül különféle támogatási programokkal és hálózatépítéssel finanszírozza az új kutatásokat és a tudáscserét, illetve egyéb segítséget is nyújt a kutatóknak a munkájuk elmélyítése, valamint a karrierjük támogatása és a befolyásuk növelése érdekében. Az RSA szerint a régiók kulcsfontosságúak a politikai, gazdasági, társadalmi és környezeti változások, valamint az innováció természetének és hatásainak nagyságrendi vizsgálatában. Az Egyesület partnerségi kapcsolatot ápol többek között az Európai Bizottsággal, a Régiók Bizottságával, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal, az ENSZ Emberi Települések Programjával (UN-Habitat), a Világbankkal és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD), és kezdetek óta részt vesz a régiók és városok európai hete egyetem és mesterkurzus szervezésében.

www.regionalstudies.org

Az **Európai Regionális Tudományi Társaság** (European Regional Science Association, ERSA) a Nemzetközi Regionális Tudományi Társaság (Regional Science Association International, RSAI) égisze alatt működő legnagyobb szupraregionális tudományos egyesület. Az ERSA

jelenleg 19, az európai területfejlesztésben érdekelt, nyelvi szekciókra osztott nemzeti kutatói egyesületet ölel fel. Világszínvonalú kongresszusa egyedi felületet kínál a regionális tanulmányok elősegítésére, valamint az aktuális gazdasági, társadalmi és szakpolitikai témákról szóló tapasztalatcserére. Az ERSA aktívan együttműködik más nemzetközi intézményekkel és egyesületekkel is (pl. Európai Beruházási Bank, Európai Bizottság, Európai Egyetemek Szövetsége, AESOP), és ezt az együttműködést kulcsfontosságúnak tartja az innovatív gondolkodásmód előmozdítása, valamint a meglévő területfejlesztési problémákra adandó új és intelligens megoldások létrehozása szempontjából.

www.ersa.org

Az 1987-ben alapított **Európai Tervezőiskolák Egyesülete** (Association of European Schools of Planning, AESOP) a területrendezés oktatásával és kutatásával foglalkozó egyetemek nemzetközi egyesülete. A több mint 150 intézményi tagot számláló szervezet a tervezési tapasztalatcseréhez biztosít felületet tudósok, szakemberek, szakmai szervezetek, politikusok, valamint a területrendezésben és városfejlesztésben érdekelt egyéb felek számára. Az AESOP éves kongresszusa Európa legnagyobb tervezői találkozója nőtte ki magát. Az Egyesület szaklapja a *Planning Education* nevet viseli, és több mint 50 más tervezési szaklappal működik együtt. Az AESOP különféle európai tudományos szervezetekkel és szakmai szövetségekkel, valamint európai és globális intézményekkel, ügynökségekkel és programokkal (Európai Bizottság, Régiók Bizottsága, az ENSZ Emberi Települések Programja) működik együtt, támogatva ezen szervezetek növekvő érdeklődését a „terület és területiség” iránt. ■

www.aesop-planning.eu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://regions-and-cities.europa.eu>

Szolgálat mosollyal

A BIZOTTSÁGNÁL ELTÖLTÖTT 30 ÉV UTÁN ELJÖTT AZ IDŐ, HOGY WALTER DEFFAA, A REGIONÁLIS ÉS VÁROSPOLITIKAI FŐIGAZGATÓSÁG VEZETŐJE BÚCSÚT VEGYEN A KOLLÉGÁITÓL

1983-ban, Walter Deffa karrierje kezdetén csak kilenc tagállam volt az európai projekt része. Harminc évvel később – a hullámhegyek és a hullámvölgyek ellenére – jelentős előrelépés történt, és jelenleg 28 tagállam több mint 508 millió polgára része a növekvő uniós közösségnek. Walter Deffa elmesélte a *Panorama* magazinnak, hogy ez idő alatt sok jelentős változásnak volt tanúja – a karrierjében és az Unió egészében egyaránt.

Az Európai Bizottságnál töltött ideje során eltérő pozíciókat töltött be különböző főigazgatóságokon. Melyik jelentette a legnagyobb kihívást és/vagy melyiket érzi a legeredményesebbnek?

Nos, miután több mint fél életemet a Bizottságnál töltöttem, tele vagyok emlékekkel! Tisztviselőként kezdtem a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságon, utána még hét másik főigazgatóságon dolgoztam, amelyből háromnak főigazgatója is lettem. Ezek a Belső Ellenőrzési Szolgálat, az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság, valamint Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság.

Azt hiszem, hogy a Költségvetési és a Regionális Főigazgatóságok voltak rám a legnagyobb hatással, bár én egészen szerencsés voltam a karrierem során, mivel a sors több szakpolitikai reformot tartogatott. A Költségvetési Főigazgatóságnál és a Belső Ellenőrzési Szolgálatnál eltöltött idő során részt vettem Liikanen biztos hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó kezdeményezésében és Kinnock biztosnak az irányítási rendszert, a személyzeti politikát és a pénzügyi irányítást megreformáló stratégiájában. A Főtítkárságon én voltam az első bizottsági hatásvizsgálati közlemény felelőse, később pedig Wulf-Mathies biztos kabinetvezetője. Dolgoztam az Agenda 2000 projektben, a 2000 és 2006 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben, amely

a nagy „keleti bővítést” is tartalmazta. Legújabban pedig a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságon a kollégáimmal egy modern kohéziós politika kialakításán és végrehajtásán, a végrehajtási rendszer egyszerűsítésén, valamint a szakpolitika és a Főigazgatóság eredményorientált logika felé történő elmozdításán munkálkodtunk.

Miben tér el az eredményorientáltság a korábbi, a forrásfelhasználásra összpontosító módszertől?

Most először jelteni tudjuk, hogy mire költik el a pénzt, és milyen eredménnyel – például hány munkahely jön létre, hány ember jut tiszta vízhez vagy részesül képzési támogatásban, hány hátrányos helyzetű személy (például migránsok vagy kisebbségek) vesz részt társadalmi fejlődési programban, hány vállalat kap támogatást, hány további háztartásnak lesz hozzáférése jobb széles sávú internethez stb. A programok elfogadása után a tagállamok saját célokat és a kohéziós politikából származó finanszírozástól várt eredményeket fogalmazták meg. Ezenkívül különleges követelményeket vezettünk be a tematikus koncentrációval kapcsolatban annak érdekében, hogy a megítélt támogatások kritikus tömeget képezzenek, valamint hogy tényleges hatás és eredmények valósuljanak meg a helyszínen.

Az átláthatóság érdekében rendkívül fontos, hogy minden állampolgár hozzáférhessen ezekhez az információkhoz.

A régiók és városok európai hete 2015: a mesterkurzus résztvevőinek közös fotója

Tavaly decemberben az Európai Bizottság közleményt fogadott el („Munkahelyteremtést és növekedést támogató beruházások – Az európai strukturális és beruházási alapok hozzájárulásának maximalizálása” címmel), amely részletesen leírta a főbb várt eredményeket, ezek az adatok pedig most nyilvánosan elérhetőek a Bizottság nyílt adatplatformján (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>), amelyet rendszeresen frissítenek. A kohéziós politika már nemcsak egy elképzelés – az eredményorientáltság hatalmas áttörésnek számít a 2014–2020-as programozási időszakban.

Ez nagy előrelépés, de egyetért-e azzal, hogy nagyobb erőfeszítésre van szükség a regionális politikával kapcsolatos kommunikációs szakadék megszüntetése érdekében?

Igen, a kommunikáció nagy kihívást jelent. A felmérések azt mutatják, hogy az állampolgárok csak kb. 30%-a hallott már uniós finanszírozású regionális projektről, ugyanakkor érdekes jelenség,

„Rengeteget nyerhetünk a jobb helyi kommunikációval.”

hogy 70%-uk tartja jónak őket. Rengeteget nyerhetünk a jobb helyi kommunikációval – minél többen tudnak a régiókban végzett munkáról, mint például az új szennyvíztisztítóról vagy az innovációs központról, annál pozitívabban állnak hozzá az egészhez. Minél közelebb kerülünk a helyiekhez, annál jobban felkelthető az érdeklődésük a területen folyó projektek iránt. Aktívan együttműködünk az INFORM-mal, a tagállamokban és a régiókban dolgozó, a kommunikációért felelős szakemberek hálózatával a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése érdekében. A tagállamokban szemináriumsorozatot szervezünk a különböző érdekelt feleknek – például a tagállami bizottsági képviseleteknek és a Europe Direct Tájékoztató Központok képviselőinek –, hogy felhívjuk figyelmüket az állampolgárokkal

való párbeszéd fontosságára. Ezenkívül a május 9-én tartott legutóbbi Európa-napon több tagállamban a helyi politikusok összehangoltan meglátogatták a projekteket, kiemelve az Európai Unió támogatását. Reméljük, hogy az uniós intézmények egyre több politikai képviselőjének is lehetősége nyílik jó projektpéldák meglátogatására, amikor a „saját” országokban tartózkodnak.

Hogyan tudja biztosítani a Bizottság, hogy a kohéziós politikát minden régióban a lehető leghatékonyabban használják fel?

Az évek során a kohéziós politika pénzügyi támogatása jelentős hatást fejtett ki, és a nagyobb átláthatóságnak köszönhetően bizonyítékaink vannak arra, hogy rengeteget segített a kevésbé

fejlett régiókon, különösen Kelet-Európában, és hozzájárult a felzárkózásukhoz. Ugyanakkor viszont továbbra is jelentős gazdasági egyenlőtlenségek tapasztalhatóak, és most közelebbről megvizsgáljuk a lemaradó régiókat, valamint azt, hogyan tudnánk nagyobb hatást kifejteni a támogatással az alacsony jövedelmű országokban és/vagy a csekély növekedést felmutató régiókban. Nemcsak a pénzről van szó. Aggályok merülnek fel a kormányzással, valamint a szabályozási és jogi kerettel kapcsolatban is, amelyeket az előzetes feltételrendszer bevezetésével is próbálunk kezelni. Gyakorlati síkon a nemzeti/regionális hatóságok közötti szakértői cseréktől az igazgatási kapacitás növelését várjuk, míg a kormányzási oldalon az integritási megállapodások küzdenek a csalás és a korrupció ellen, az ajánlatkérő szervek és az ajánlattevők közötti megállapodások célja pedig a nagyobb átláthatóság biztosítása.

Jelenleg a határokon átnyúló régiók is kiemelt helyet foglalnak el a napirenden, mivel a tagállamok megoldásokat keresnek a menekültválság és a biztonság problémájára. Ezekben a régiókban körülbelül 150 millió európai él, és

„Az eredményorientáltság hatalmas áttörésnek számít a 2014–2020-as programozási időszakban. Most először jelenteni tudjuk, hogyan és mire költik el a pénzt.”

sokan küzdenek olyan problémákkal, amelyeket pusztán a pénz nem old meg. A Corina Crețu biztos által elindított, határokon átnyúló felülvizsgálat célja az olyan igazgatási és szabályozási problémák kezelése, mint például a határokon átnyúló egészségügyi ellátás, társadalombiztosítás és munkaerő-piaci mobilitás. Egyetlen példa: a Dániát és Svédországot összekötő Øresund hídon áthajtani eddig 30 percbe telt. Ez az idő most megduplázódott a határellenőrzések miatt, és idővel jelentős gazdasági hatást fejthet ki mindkét ország régiójára, nem beszélve az egyik országban élő és a másikban dolgozó embereknek okozott kényelmetlen helyzetekről.

De van egy másik probléma is: a múltban a tagállamok közötti egyenlőtlen-

ségek csökkenőben voltak, a gazdasági válság azonban félbeszakította ezt a konvergenciát, ami intő jelként szolgált mindenki számára. A növekedésben bekövetkező lassulás a külső régiókat és városokat sújtotta legjobban. Válaszként a kohéziós politikát jobban a beruházásokra irányítottuk, és most az európai strukturális és beruházási alapokat vesszük igénybe. Szinte megdupláztuk (körülbelül 20 milliárd euróval) a pénzügyi eszközök kereteit annak érdekében, hogy jelentősen megnöveljük a kohéziós politika támogatásából részesülő vállalatok számát. Célunk a regionális gazdaságok támogatása az olyan, valódi növekedést mutató területekre történő összpontosítással, mint például az innováció, és különösen az intelligens szakosodási stratégia, amely véleményem szerint hatékony eszköz a regionális gazdaságok átalakulásának elősegítésében. Ezenkívül a különböző országok régiói szövetségre léptek az intelligens szakosodáson alapuló növekedést célzó élkezdeményezés keretén belül. Ennek mozgatórugója az EU régióinak elköteleződése aziránt, hogy az intelligens szakosodás segítségével a vállalkozói innováción és az ipari megújuláson keresztül serkentsék a növekedést.

Ebben a programozási időszakban több mint 120 nemzeti és regionális intelligens szakosodási stratégiánk van szerte Európában. Ebben az az érdekesség, hogy azt

kérjük a tagállamoktól, hogy a regionális fejlesztés elősegítése érdekében működjenek együtt a regionális és közigazgatási hatóságokkal – nemcsak a saját kormányaikkal –, továbbá a vállalkozásokkal, a kutatókkal, az egyetemekkel és a civil társadalommal egy olyan társadalmi folyamatban, amely véleményem szerint rendkívül fontos és ígéretes.

A Bizottságon belül néhány Főigazgatóságot az a bírálat érte, hogy nem működnek együtt elég szorosan. Tapasztalt jelentős előrelépést a belső szinergiákban ilyen tekintetben?

Bizonyos mértékig az előző kérdésben említett együttműködés túlmegy a hagyományos elkülönült szervezeti egységeken, és azt is tükrözi, hogyan dolgozunk a Bizottságon belül annak biztosítása érdekében, hogy a kohéziós politika többé ne elszigetelt szakpolitika legyen. Más területeken – például az energia, a környezetvédelem, a kutatás és természetesen a városfejlesztés terén – dolgozó kollégákkal is együttműködünk. Azt kell mondanom, hogy még sosem volt ilyen szoros együttműködés a különböző Főigazgatóságok között.

Ez összefügg a múlttal, mivel én szilárdan hiszek a közszféra innovációjában, amelynek fontos eleme a nagyobb információ- és tudásmegosztás a szervezeti

egységek között. Bevezettük például a kiválósági díjat. Ha egy kutatócsoport projektje felkerül a Horizont 2020 támogatandó projektjeinek listájára, de a pénzügyi keretösszeg nem elegendő, akkor – amennyiben a projekt belefér a regionális fejlesztési programba – a projekt a pályázat újbóli benyújtása nélkül beilleszthető a regionális finanszírozásba. Látható tehát, hogy valódi szinergiák vannak alakulóban a kutatás-fejlesztés és a regionális szakpolitikák között.

A Juncker-féle európai beruházási terv és az esb-alapok is összekapcsolódnak: a beruházási terv a magánberuházást vonzó gazdasági jövedelmezőségen alapul – de valakinek vállalnia kell a kockázatot. Ez a kockázat néha annyira nagy, hogy kiegészítő fedezetre van szükség – és itt segíthet a kohéziós politika. Jó példa az ilyen szinergiára a Troisième Révolution Industrielle (harmadik ipari forradalom) beruházási alap Nord-Pas-de-Calais-ban. A program célkitűzése,

hogy 2050-re nulla szén-dioxid-kibocsátást érjenek el, a régió energiaszükségleteit pedig megújuló energiaforrásokból fedeznék. Nagyon előremutató és modern kormányzási szerkezetet használunk annak érdekében, hogy összefogjuk például a tagállamok energiaügyekért felelős képviselőit és az alapkezelőket – ugyanez történik a környezetvédelem esetében is.

Kiterjed ez a szinergikus hatás a többi európai intézményre vagy az Európán kívüli országokra?

Természetesen. Minden jelentős kérdést megvitatunk a Parlamenttel, a Tanáccsal és a Régiók Bizottságával – az utóbbival ápolt partnerségi viszony rendkívül fontos számunkra. A múltban inkább általános támogatást kaptunk tőlük, mostanra ez egyre inkább stratégiai jellegű, például a városfejlesztési menetrend vagy az intelligens szakosodás terén. Az integrált politikaformálás egyre jobban átveszi az ellenőrzést a stratégiai területek fölött, mint például a környezetvédelmi tényezők,

„Valódi szinergiák vannak alakulóban a kutatás-fejlesztés és a regionális szakpolitikák között.”

a társadalmi problémák, a kisvállalkozások támogatása stb. terén, különösen a városokban. Az Amszterdami Paktum és a városfejlesztési menetrend a többszintű kormányzás érdekes új paradigmáját vezette be egy stratégiai szakpolitikai területen.

A statisztikák azt mutatják, hogy az európai közepes méretű és nagyvárosok a növekedés motorjai, és ily módon szükségük van az integrált politikaformálásra. A városi élet hátrányai közé tartoznak azonban a társadalmi problémák, a szennyezés, a forgalmi torlódások, a lakáshiány stb., ezért ezek a területek külön figyelmet igényelnek. Mindazonáltal, globálisan nézve Európa városi rendszerei a bevált gyakorlatok

példái: Latin-Amerika, valamint a Kínához és Japánhoz hasonló, kevésbé kiegyensúlyozott városi modellekkel rendelkező országok tőlünk szeretnének tanulni.

A Bizottságnál eltöltött évei során hogyan változott az európai projekt?

Amikor az 1980-as évek elején elkezdtem dolgozni Brüsszelben, kilenc tagállam volt, és válsághelyzetben voltunk – mindenki az „euroszklózisról” beszélt, és arról, hogy a gazdasági és monetáris unió létrehozását célzó Werner-terv megbukott. Azt hiszem, hogy bizonyos értelemben a válság mindig is az európai projekt része volt, de mindig előreléptünk, és leküzdöttük a nehézségeket.

A projekt eredetileg a nyugat-európai integrációról szólt, aztán 2002-ben jött a 19 tagállam által elfogadott közös valuta. Azóta a keleti bővítéssel újból egyesítettük a kontinenst, és a közös politikaformálásban részt vevő szinte háromszor annyi tagállammal folytatjuk a munkát. Továbbra is vannak azonban válságaink, mint most is – egészen súlyosak is. Az 1980-as és az 1990-es években azért panaszkodtunk, hogy nincs elég nyilvános politikai vita az európai ügyekről, most viszont kétségtelenül van, noha nagy kihívást jelent az európai projekten dolgozók számára.

„Ebben a programozási időszakban több mint 120 nemzeti és regionális intelligens szakosodási stratégiánk van szerte Európában.”

Egy ilyen teljes karrier után hogyan fogja a legtöbbet kihozni a nyugdíjas évekből?

Más karrierektől eltérően a főigazgatói posztot nem lehet részmunkaidőben végezni – azt hiszem, jobb lett volna, ha fokozatosan lassulok a tempóval, mint egyik napról a másikra hirtelen abbahagyni a munkát. De már több tervem van a jövőre nézve: szeretnék megtanulni

jobban golfozni, kirándulni az Alpokban a lányaimmal, egyetemi hallgatókat tanítani, vagy valami teljesen újat kipróbálni – ez majd elvállik. Rendkívül értékelem azt a kiváltságos karriert, amelyben az Európai Bizottságnál részem volt, és azon túl, hogy élveztem, szeretnék visszaadni valamit a közösségnek. ■

Az egyszerűsítés fejedelme

A *Panorama* magazin exkluzív interjút készített Siim Kallas volt bizottsági alelnökkel, az egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport elnökével.

Kallas úr, elmagyarázná röviden a magas szintű munkacsoport célkitűzéseit?

A munkacsoport célja annak biztosítása, hogy a tagállamok minden elérhető lehetőséget kihasználjanak a kedvezményezett életének egyszerűbbé tétele érdekében. Megvizsgáljuk a működő pozitív példákat, valamint azt is, hogy más országok miért nem használják még ezeket. Igyekezünk a jövőbe tekinteni és elszakadni a hagyományos gondolkodási sémáktól, hogy új utakat találjunk az egyszerűsítés eléréséhez. Tanácsot adunk az Európai Bizottságnak ahhoz, hogyan tudná tovább csökkenteni az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeinek adminisztratív terheit a jelenlegi programozási időszakban, és megvizsgáljuk a hosszú távú kilátásokat, így hozzájárulva a 2020 utáni tervezéshez is.

Mi motiválta a magas szintű munkacsoport elnökségének elfogadásában, és milyen kihívásokkal kellett szembenéznie ebben a szerepében?

Az egyszerűsítés iránti érdeklődésem az éstsországi reformok végrehajtásából, különösen az informatikai eszközök államigazgatásban való széles használatának biztosításából ered. Ezenkívül motivál az az időszak is, amikor európai biztosként az uniós költségvetés mentesítése volt a feladatom. Szeretném, ha Európa-szerte a teljes közigazgatás az állampolgárokkal való egyszerűsített kommunikációra törekedne.

Az európai strukturális és beruházási alapok az uniós költségvetés jelentős részét teszik ki, és az állampolgárok, a régiók és a tagállamok is nagyra értékelik. Az alapok segítségével az állampolgárok közvetlenül láthatják az Európai Unió saját régiójukra gyakorolt hatását. Sok kedvezményezett panaszkodik arról, hogy az uniós finanszírozáshoz történő hozzáférés túlságosan nehéz, és még ha sikeres is, a projekttel kapcsolatos bürokrácia és az ellenőrzések elriasztják őket az újabb pályázástól. Ez jelentős hatást gyakorol az alapok hírnevére, nekünk pedig biztosítanunk kell azt, hogy ez ne térítsen el bennünket a beruházás segítségével megvalósítandó kitűzött céloktól.

Az egyik legnagyobb problémának azt tartom, hogy politikai szemszögből a hibát aránytalanul ítélik meg. Például az eljárás követése során bekövetkező egyszerű tévedést hibaként kezelik. Amikor a Számvevőszék háromszázalékos hibaarányt jelent, mindenki arra a következtetésre jut, hogy a kohéziós pénzek három százalékát elherdálták. És mivel mindenki retteg attól, hogy hibát kövessen el, a tagállamok gyakran igényelnek további pontosítást és iránymutatást. Ez az iránymutatás idővel puha joggá változik, további korlátozásokat és nagyobb jogbizonytalanságot okozva. És meg is érkezünk egy „kezelhetetlen szabályozási dzsungelbe”. Meg kell szüntetnünk a folyamatos szabálygyártás ördögi körét.

A jobb eredmények elérése és a kedvezményezett számára felhasználóbarátabb eljárások elősegítése érdekében az Európai Bizottság a 2014–2020-as időszakban az egyszerűsítésben rejlő lehetőségek maximalizálására összpontosít. Ebben az ambiciózus feladatban segítségére van a tavaly júliusban a Bizottság által független szakértőkből felállított magas szintű munkacsoport, amely az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) kedvezményezettjeit érintő egyszerűsítéseket követi nyomon. Siim Kallas, a magas szintű munkacsoport elnöke beszámol a csoport által elért haladásról.

A szakértelem összefogása

Az Európai Bizottság 2015 júliusában hozta létre az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeit érintő egyszerűsítésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoportot. A tizenkét rendkívül tapasztalt szakemberből álló csoport ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Bizottságnak az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek csökkentése tekintetében. A csoport megvizsgálja a tagállamok számára elérhető egyszerűsítési lehetőségek elterjedését, megkeresi a bevált gyakorlatokat, valamint ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Bizottság számára a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan az egyszerűsítési intézkedések elterjedésének javítása, valamint a 2020 utáni szabályozási keret egyszerűsítése tekintetében.

Mit ért el eddig a csoport, és mik a jövőbeli tervek?

Tulajdonképpen a magas szintű munkacsoport egészen sok mindent elért. Alig egy év alatt háromszor találkoztunk, és már négy témát vizsgáltunk meg: az e-kormányzást, az egyszerűsített költségelszámolást, az uniós finanszírozás kkv-k előtt történő megnyitását, valamint a pénzügyi eszközöket. Március elsején megküldtük a Bizottságnak az első következtetéseket és ajánlásokat az e-kormányzás és az egyszerűsített költségelszámolás ügyében, és ezeket elérhetővé tettük az összes érdekelt fél

számára is. Reményeink szerint június végéig sikerül megállapodni és közzétenni a következtetések és ajánlások második felét, amely az uniós finanszírozás kkv-k előtt történő megnyitását, valamint a pénzügyi eszközöket vizsgálja meg. Ezek úgynevezett időközi jelentések a különböző témákról, mi pedig hozzájárulunk az egyszerűsítésről szóló, 2018-ban elkészítendő végleges jelentéshez is. Jelenleg azokra a területekre összpontosítunk, amelyek esetében a mostani időszakban is hatást érhetünk el, de az év második felében minden figyelmünket a 2020 utáni egyszerűbb végrehajtási keret kidolgozásának szenteljük. A tervek

szerint 2017 nyara előtt elkészítenénk az erről szóló jelentést, hogy a Bizottságnak ideje legyen beemlíteni a kohéziós politikával kapcsolatos jövőbeli terveibe.

Mondana valamit arról, hogy mi várható a következő üléstől, amelyen a túlszabályozásról lesz szó?

A közigazgatási szervek további szabályozást és ellenőrzéseket vezetnek be a hibák elkerülése érdekében. A több szabályozás azonban egyszerűen több bonyodalomhoz és több hibához vezet, és ez nagy probléma a kedvezményezettek számára. A következő ülésünkön a csoport két tagja bemutatja a túlszabályozásról szóló jelentését. Meghallgatjuk az irányító hatóságok, a végrehajtó szervek, a helyi önkormányzatok és természetesen a végső kedvezményezettek véleményét is. A beszélgetéstől azt várjuk, hogy jobb összképet nyújtson a helyzetről, hogy ennek következtében a csoport konkrét ajánlásokat fogalmazhasson meg e fontos probléma megfelelőbb kezelési módja tekintetében.

A magas szintű munkacsoport első ülése 2015 októberében

Egyedi perspektíva

Siim Kallas széles körű tapasztalattal rendelkezik a szabályozások európai szinten történő egyszerűsítésével kapcsolatos kihívások terén. Kétszer is tagja volt a Barroso-féle Bizottságnak: bizottsági alelnökként először az adminisztratív ügyekért, a pénzügyi ellenőrzésért és a csalás elleni küzdelemért felelt, másodszer pedig a közlekedésért. Egyúttal Észtország volt miniszterelnökét és volt pénzügyminiszterét is tisztelhetjük benne. Az észtországi reformokkal kapcsolatos tapasztalatának, valamint az uniós finanszírozás és a reform együttes hatásaként jelentkező gazdasági szerkezetváltással kapcsolatos megfigyeléseinek köszönhetően egyedi perspektívából láthatta, hogyan lehet a legjobban összekapcsolni az uniós finanszírozást a helyszíni haladással. Gazdasági és pénzügyi szakember, jelenleg pedig az észtországi Tartui Egyetem vendégprofesszora.

A magas szintű munkacsoport elnökeként mit gondol, hogyan sikerül elérni az egyszerűsítést?

Mindenki eredményeket akar és a források megfelelő felhasználását várja, az egyszerűsítésnek tehát biztosítania kell a megvalósítási rendszer ésszerűsítését annak érdekében, hogy az eredményekre összpontosíthassunk. A jelenlegi

időszakban maximalizálnunk kell a már meglévő lehetőségeket – már tettünk néhány, szerintünk teljesíthető ajánlást, például az egyszerűsített költségelszámolás irányító hatóságok általi használatának egyszerűbbé tételére vonatkozólag.

A jövőt illetően azt gondolom, hogy sokkal radikálisabb megközelítésre van szükség – olyanra, amely tükrözi az alapok prioritásaiban bekövetkezett változások egy részét. Arra gondolok, hogy a keretet jobban a beruházás típusához kell igazítani, például rugalmasabb megközelítésre van szükség, amely figyelembe veszi a különböző pénzügyi eszközök jellegét. Foglalkoznunk kell a különböző ellenőrzési és felügyeleti rétegek közötti bizalom kérdésének problémájával is.

Ezt az időszakot és a jövőt tekintve azon a véleményen vagyok, hogy az egyszerűsítést csak politikai akarattal és minden szereplő támogatásával sikerül elérni. Egyre nagyobb az igény az egyszerűsítésre. A Bizottság a magas szintű munkacsoport létrehozásával egyértelműen bizonyította, hogy nyitott a támogatás jobb végrehajtására, de ugyanezt a nyitottságot láttam az Európai Parlamenttel és a Régiók Bizottságával történő megbeszélések során is. Tudom, hogy a tagállamok is készen állnak, így bízom abban, hogy sikerül konkrét megoldásokat találnunk. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://bit.ly/1eYWX6J>

HÍREK [RÖVIDEN]

Projektek bemutatása Görögországban

Az egész Európára kiterjedő „Európa a régióban” című, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság által szervezett kampány keretén belül a Görögországban élőknek májusban és júniusban lehetőségük nyílt arra, hogy többet tudjanak meg az EU által a régiójukban társfinanszírozott projektekről. Huszonhat, Athénban és kilenc régióban, a Nemzeti Gazdasági, Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium nemzeti stratégiai referenciakeret koordináló hatósága és a régiók irányító hatóságai által megszervezett esemény keretén belül elsősorban az oktatás, a kultúra, a közlekedés és a városi környezet területén mutattak be projekteket.

Kréta régióban az egyetemi hallgatók a Kutatási és Technológiai Alapítvány Informatikai Intézetében dolgozó kutatók által kifejlesztett mesterséges intelligenciával működő alkalmazást láthattak. A régióban, valamint Kioszban és Trípoliban a 2007–2013-as nemzeti stratégiai referenciakeret támogatásával épített, kibővített vagy korszerűsített öt iskolában tájékoztató eseményeket szerveztek.

A közlekedési ágazatban a Nemzeti Gazdasági, Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium nemzeti stratégiai referenciakeret koordináló hatósága kezdeményezésére a görög főváros egyik nagy uniós társfinanszírozással létrejött projektje más uniós támogatású projekteket mutatott be.

Az Európa-napon Kelet-Macedónia és Trákia régió megnyitotta a nemzeti stratégiai referenciakeret támogatásával renovált xanthi helyőrség főhadiszállását, és kiállítást szervezett arról,

hogyan alakították át Drámában egy régi dohányraktárt ötcillagos hotellé a JESSICA finanszírozásával. A különböző régiókban több kulturális projektet is bemutatnak, így többek között Epíroszban, az Ión-szigeteken, Thesszáliában, Nyugat-Görögországban, a Peloponnészoszon és Görögország kontinentális részén.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/atlas/greece/

Sikeres évet zár az Európai Stratégiai Beruházási Alap

Tizennyolc hónappal azután, hogy Jean-Claude Juncker bizottsági elnök útjára indította az európai beruházási tervet, és egy évvel az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) elindítása után a Bizottság számba vette az eddig elért eredményeket.

Az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport által irányított Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) a legjobb úton halad afele, hogy 2018 közepéig legalább 315 milliárd eurót mozgósítson a reálgazdaságba történő további beruházásokra. Az ESBA első veszteségi fedezetet biztosít, ami azt jelenti, hogy az EBB több, néha kockázatosabb projektbe tudott befektetni, és mindezt hamarabb, mint az ESBA nélkül tehetné volna. Az Alap már huszonhat tagállamban aktív, és az eddigi jóváhagyások alapján várhatóan 100 milliárd eurós beruházást indít majd be.

Februárban a Bizottság iránymutatást adott ki az európai strukturális és beruházási alapok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap együttes igénybevételére vonatkozóan, hogy a lehető legtöbb beruházás valósulhasson meg. Az első projektek már élvezik az együttes igénybevételi rendszer nyújtotta előnyöket, amelyet tovább egyszerűsítene a jövőben. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://europa.eu/!XC78YN>

Egy mindenkéért, mindenki egyéért

Az Interact-program a bevált hatékony kezelési gyakorlat kiváló példája az Interreg közössége által használt összehangolt eszközök fejlesztése terén, ideértve

a KEEP, a HIT, az eMS rendszereket, valamint az Interreg arculatépítését is. Gabriel Alvarez, az Interact kommunikációs igazgatója osztja meg velünk a részleteket.

Az európai régiók gyakran számos kihívással néznek szembe az európai strukturális és beruházási alapok hatékony kezelését tekintve, amikor a konkrét eredmények felmutatása során igyekeznek elkerülni a pénzügyi hibákat. Ezért minden országban vagy akár a regionális vezetés szintjén is általánosan elfogadott gyakorlat a saját megoldások kidolgozása. Ez a megközelítés azonban magas adminisztratív és pénzügyi költségekkel járhat.

E probléma megoldása céljából az Európai Bizottság egy független szakértőkből álló magas szintű munkacsoportot hozott létre, amely az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeit érintő egyszerűsítéseket követi nyomon. A munkacsoport feladata tanácsot adni a Bizottságnak abban, hogyan tudná egyszerűsíteni és csökkenteni az esb-alapok kedvezményezettjeinek adminisztratív terheit.

Ugyanakkor az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) beruházási prioritásai többek között tartalmazzák a közigazgatási hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának bővítését, valamint a hatékony közigazgatást. Ez megjelenik a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 11. tematikus célkitűzésében.

A kiváló minőségű közigazgatás jótékony hatással van a gazdasági környezetre, mivel fokozza a termelékenységet, a versenyképességet és a növekedést. Ez a háttér egyértelműen kiváló lehetőséget biztosít az Interreg-programoknak és

a tagállamoknak arra, hogy maximalizálják a különböző szervek közötti szinergiákat.

Az Interact-program katalizátori szerepet vállalva az egyik legnagyobb egyszerűsítési intézkedésként az összehangolást választotta az Interreg-program szervezetei és kedvezményezettjei munkájának ésszerűsítése érdekében. Az Interact facilitátori segítségével az Interreg-közösségből munkacsoportok és szakértői csoportok szerveződtek, hogy részt vehessenek az összes program által használandó közös termékek kifejlesztésében.

E közös megközelítésnek köszönhetően az Interreg-programok kétségtelenül sok humán- és pénzügyi erőforrást takarítottak meg az együttműködésre, az egyszerűsítésre és az eredményorientáltságra való törekvés jegyében. Ez lehetővé tette az Interact számára, hogy kidolgozza a KEEP, a HIT és az eMS projekteket, valamint egységesebb arculatot hozhatott létre az Interreg számára.

keep

A KEEP az Interreg, az Interreg Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) határokon átnyúló együttműködési, valamint az Európai Szomszédosági és Partnerségi Támogatási Eszköz/Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz (ENPI/ENI CBC) 2000 óta folyó határokon átnyúló együttműködési projektjeinek és kedvezményezettjeinek átfogó és könnyen használható európai adatbázisa, keresőmotorja és klasztereszköze. Növeli az Interreg láthatóságát, valamint az uniós források felhasználásában történő együttműködést és átláthatóságot, illetve tartalmazza az együttműködési részek, a sikerek és a tendenciák elemzéseit.

Rengeteg lehetőséget kínál a megfelelő partnerek megtalálására, információkat tartalmaz a különböző tematikus területeken folyó hasonló projektekről, valamint jelentésekhez, kutatásokhoz vagy statisztikai célokra szánt adatkivonatolást is lehetővé tesz. Jelenleg több mint 17 000 területi együttműködési projekt része a KEEP-adatbázisnak – ez a 2000–2006-os időszak projektjeinek 73%-át és a 2007–2013-as időszak projektjeinek 93%-át jelenti.

A HIT egy sor sablont, adatlapot és formanyomtatványt tartalmaz, amelyek támogatják az Interreg-programok irányítását és útmutatóul szolgálnak ahhoz a különböző területeken: a projekt kiválasztása és a végrehajtás, a pénzügyi kontroll és ellenőrzés, valamint a kiadások támogathatósága terén.

A rendszer az adatgyűjtés és -feldolgozás tekintetében a vonatkozó szakpolitikák előírásain alapuló kölcsönösen elfogadott minimumelvárásokat tartalmaz. Egy 2015-ös Interact-felmérés szerint az Interreg-programok 66%-a fogja használni a HIT-csomagot a 2014–2020-as időszakban, és a programok 20%-a pedig ihletmerítés céljából veszi igénybe a felületet.

Az eMS az uniós együttműködési programok és projektek számára kifejlesztett, használatra kész nyomkövetési szoftver, amely a projekt teljes életciklusát lefedi a kérelmezéstől kezdve az értékelésen és végrehajtáson át a fizetésig és az Európai Bizottságnak tett jelentésig.

Az Interact által kifejlesztett szoftver ingyenesen elérhető az uniós együttműködési programok számára. Jelenleg 33 Interreg, Interreg Előcsatlakozási Támogatási Eszköz és Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz határokön átnyúló együttműködési projektje csatlakozott az eMS közösségéhez, és sokan közülük már használják is a rendszert a kérelmezési, az értékelési, valamint a jelentési folyamatokban.

Az eMS hozzáférhetőbbé teszi az uniós együttműködési programokat a kérelmezők számára, mivel Európa-szerte összehangolja a projektkérelmezési és jelentéstételi felhasználói felületeket.

A rendszer eddig 10 millió eurót spórolt meg az adófizetőknek, és azt a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoportja is bevált gyakorlatként ismerte el (lásd a 14. oldalt).

Az Interact az Interreg-közösség részeként az Európai Regionális Fejlesztési Alap programja, amelynek célja az Interreg, az Interreg-IPA, valamint az ENI programjainak támogatása különböző szolgáltatások nyújtásával. A program foglalkozik az intézményi kapacitás növelése és a hatékony közigazgatás 11. tematikus célkitűzésével.

Közös arculatépítés

Az Interreg arculatépítéséhez olyan kezdeményezések tartoznak, mint például az összes programra vonatkozó közös nomenklatúra (Interreg) elfogadása nyelvtől függetlenül, a közös logó, valamint az európai együttműködési napként ismert kommunikációs kampány. A kampány célja, hogy minden év szeptember 21-én helyi események keretén belül népszerűsítse a projekteredményeket.

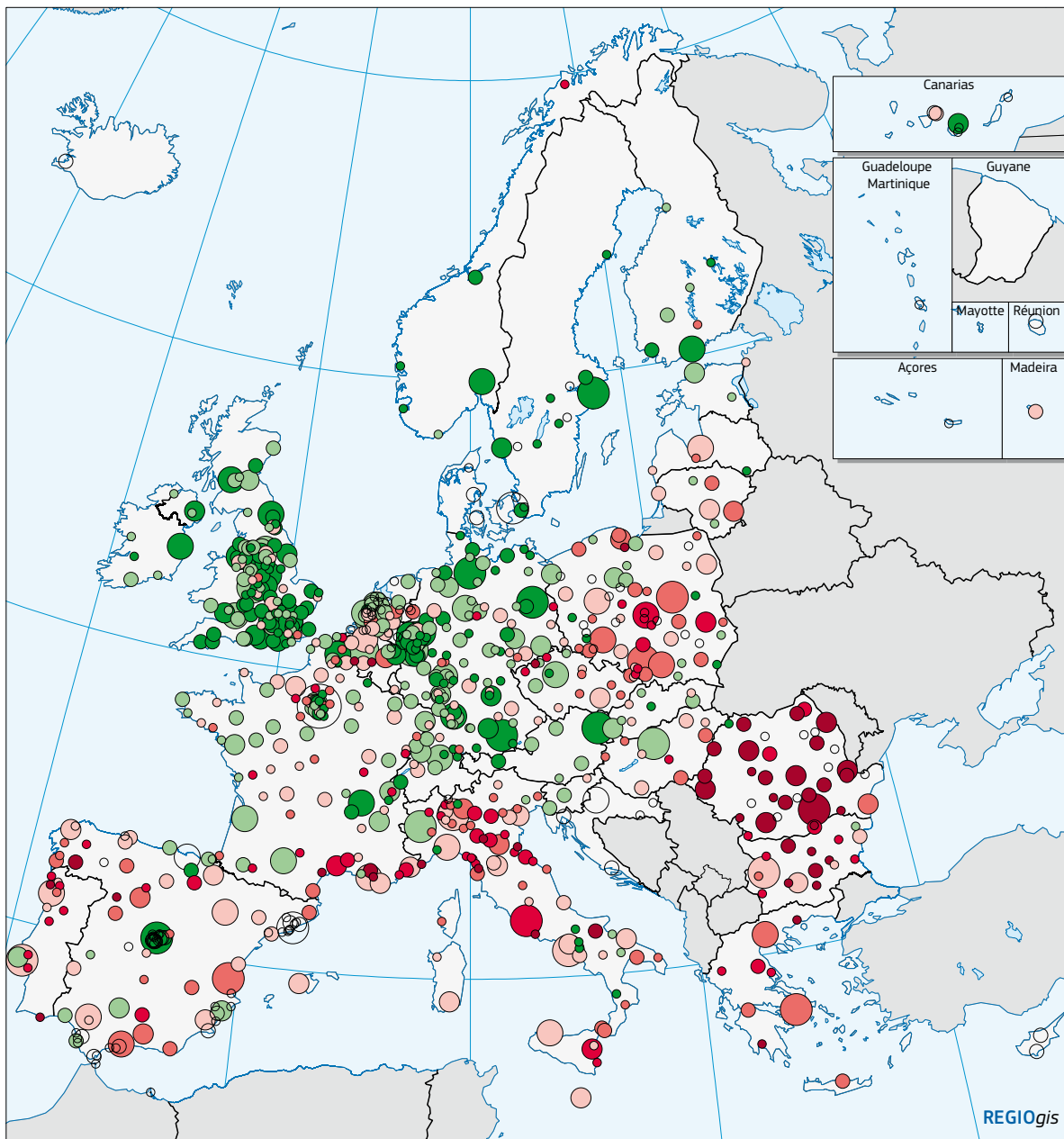
Az Interreg arculata közös megközelítésének célja a láthatóság és az érzékelés növelése. Az Interreg arculatépítési kezdeményezése alapján az Európai Bizottság a programterületekről és a költségvetésről szóló határozatában újra megjelenítette a program nevét (Interreg V). A programok több mint 70%-a használja az Interreg új logóját, és vett részt az európai együttműködési napon. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

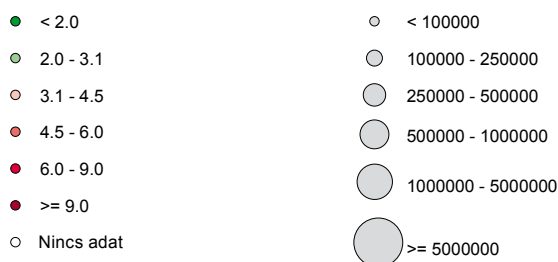
www.interact-eu.net

HALÁLOS KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI BALESETEK A VÁROSOKBAN 2011 ÉS 2013 KÖZÖTT

Az Európai Unió 2020-ra felére szeretné csökkenteni a halálos közúti balesetek áldozatainak számát, ami kevesebb mint 3,1 halálesetet jelen-
tene 100 000 lakosra vetítve. Ezt a célkitűzést a zölddel jelölt városok már elérték. Bár Északnyugat-Európa legtöbb városában alacsony a halá-
los közúti balesetek száma, a bíborszínnel jelölt városokban további intézkedésekre van szükség. Az arány magas a legtöbb romániai városban
(>9), és több bolgár és görög városban (>6). További előrelépésre van szükség a legtöbb olasz, lengyel, spanyol és portugál városban ahhoz,
hogy 2020-ra teljesítsék az uniós célkitűzéseket.

100 000 lakosra jutó halálesetek száma   Városközpont népessége

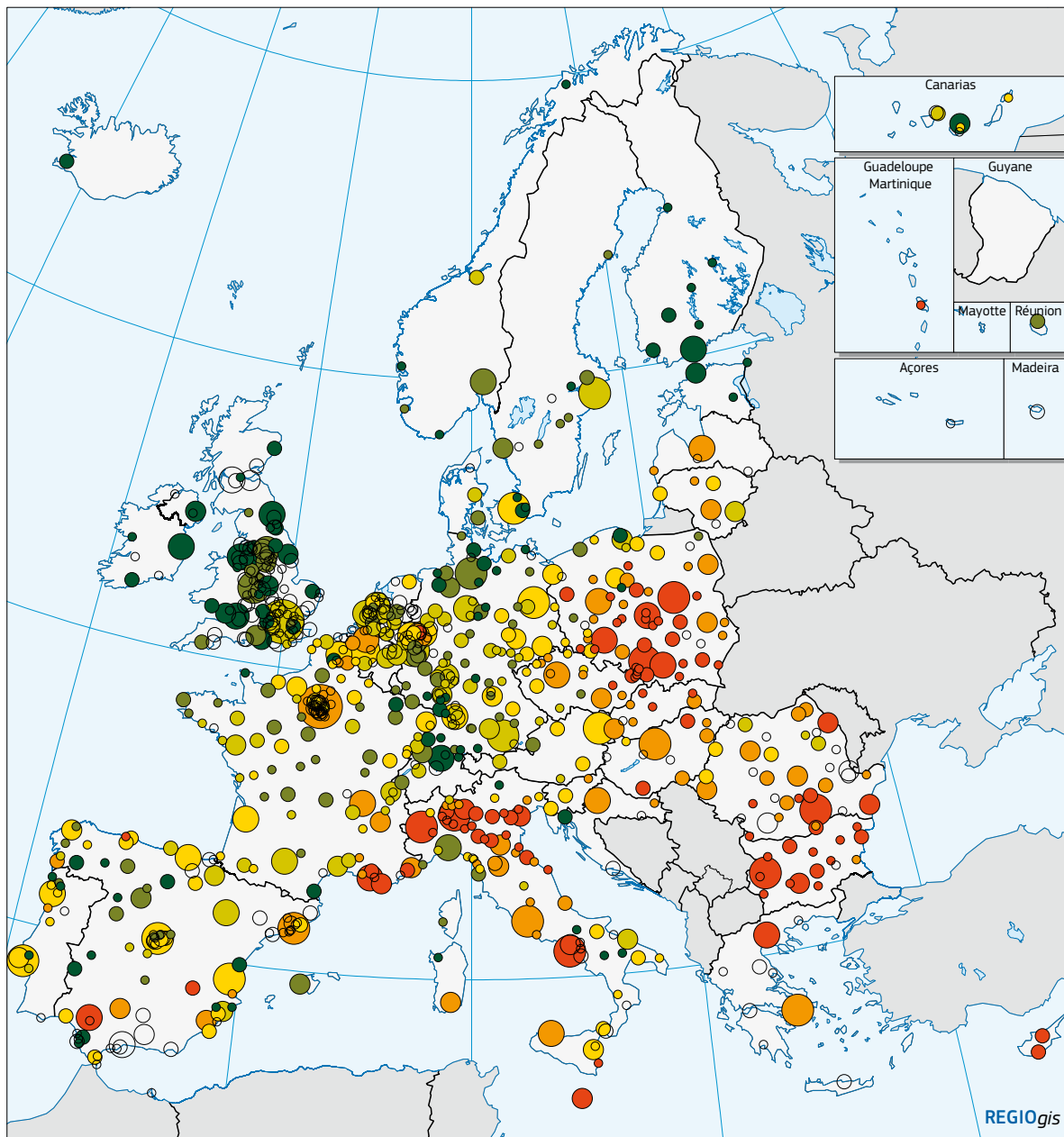
AT: 2013; BE: 2011 and 2013
IT, PL, PT, SI, SK, FI, NO:
2011-2012;
IE, EL: 2011; CZ, ES, FR, SE: 2010-2011;
MT: 2009; LU:
2008-2009; RO: 2008
Forrás: Eurostat

0 500 Km

© EuroGeographics Szövetség az adminisztratív határokért

SZÁLLÓ RÉSZECSEKONCENTRÁCIÓ (PM10) A VÁROSOKBAN 2013-BAN

A légszennyezés károsíthatja az emberek egészségét, és csökkentheti élettartamukat is. Az uniós irányelv a $10 \mu\text{m}^*$ részecskék megengedett koncentrációját kevesebb mint $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -re korlátozta. A pirossal jelölt városok 2013-ban meghaladták ezt a határértéket. Az Egészségügyi Világszervezet iránymutatásában megadott érték ennél szigorúbb: $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. A sárgával és narancssárgával jelölt városok 2013-ban meghaladták ezt a határértéket. A legmagasabb koncentrációt Bulgária városaiban, Lengyelország déli részén, Cipruson és az olaszországi Pó-síkságon mérték. Alig néhány, többnyire Finnországban, az Egyesült Királyságban és elvétve Spanyolországban, Franciaországban és Németországban található város maradt mindkét határérték alatt.

Napi átlagos koncentráció ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

- < 19
- 19 - 21
- 21 - 23.5
- 23.5 - 27
- 27 - 33
- ≥ 33
- Nincs adat

Városközpont népessége

- < 100000
- 100000 - 250000
- 250000 - 500000
- 500000 - 1000000
- 1000000 - 5000000
- ≥ 5000000

A város határain belül levő mérőállomások által mért átlag.
Források: EEA, DGREGIO

0 500 Km

© EuroGeographics Szövetség az adminisztratív határokért

* a részecskéket μm -ben mérik = mikrométer (1.1000 milliméter) / $\mu\text{g}/\text{m}^3$ = mikrogramm per köbméter (1. mikrogramm = 1/1000000 gramm)

Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia: vigyázz, kész, rajt!

Az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSAIR) célkitűzése, hogy segítsen a régióknak – amely 70 millió embernek ad otthont, és kulcsfontosságú Európa földrajzi kontinuitása szempontjából – abban, hogy kiaknázhassa a megerősített együttműködés előnyeit többek között a tengergazdaság, a környezet megőrzése, a közlekedési és az energiaágazat megerősítése, valamint a fenntartható turizmus előmozdítása terén.

A 2014 novemberében Brüsszelben megtartott indító konferencia után másfél évvel e harmadik uniós makroregionális stratégia a végrehajtási fázisba került. A nyolc részt vevő ország (Albánia, Bosznia és Hercegovina, Horvátország, Görögország, Olaszország, Montenegró, Szerbia és Szlovénia) közös munkájának alapját egy állandó platformon keresztül hozták létre, amelyben meghatározták a stratégia következő négy tematikus pillérének prioritásait: 1) kék növekedés; 2) a régió összeköttetései megerősítése; 3) környezetminőség; és 4) fenntartható idegenforgalom. A 2015 decemberében elfogadott Interreg ADRION program, amely ugyanazt a földrajzi területet fedi le, mint az EUSAIR, a stratégia irányítási és szabályozási struktúráinak támogatását célzó prioritási tengelyt is tartalmazza.

2016. május 12-én és 13-án, a Dubrovnikban (Horvátország) megszervezett első EUSAIR-fórum keretén belül Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos találkozott a nyolc érintett ország külügyminiszterével és az uniós forrásokkal foglalkozó miniszterekkel, valamint az adriai- és a jón-tengeri régióban tevékenykedő több mint 600 érdekelt féllel (nemzeti, regionális és helyi hatóságok, kutatók, az üzleti szféra és a civil

társadalom képviselői), hogy számba vegyék az uniós makroregionális stratégia által elért haladást és meghatározzák a jövőre vonatkozó menetrendet.

Szavakból tettek

Nyitóbeszédében Crețu biztos három fontos elemet említett meg, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a szavakból tettek legyenek: első lépésként határokon és ágazatokon átnyúló gondolkodásmódra van szükség, azaz ki kell lépnünk a „komfortzónánkból”, másodsor biztosítanunk kell, hogy minden fontos fél a tárgyalóasztalnál legyen, harmadszor pedig le kell fordítanunk a politikai akaratot a megfelelő erőforrásokra. A miniszterek által elfogadott Dubrovnikai Nyilatkozat megerősíti vállalásaikat a pénzügyi, közigazgatási és műszaki erőforrások elérhetővé tétele iránt, valamint felszólít a stratégia és a nemzeti finanszírozási prioritások jobb összehangolására.

A fórum résztvevői arról tárgyaltak, hogyan tudna a makroregionális megközelítés segíteni a térségnek abban, hogy közösen – és ezáltal megerősödve – kezeljék azokat a bonyolult és változatos kihívásokat, amelyekkel az országok külön-külön nem képesek megbirkózni. A másik kiemelt téma a hatékony többszintű kormányzási rendszer, amely a stratégia végrehajtásának és célkitűzései elérésének kulcsfontosságú előfeltétele.

A fórum megerősítette az EUSAIR potenciálját, nemcsak a versenyképesség és az összeköttetés régióbeli növelése, hanem a négy részt vevő tagjelölt és potenciális tagjelölt ország uniós integrációjának támogatása tekintetében is.

A stratégia négy pilléren keresztül támogatja a nyolc országot:

Kék növekedés

EUSAIR

Görögország és Montenegró

A régió összeköttetésekének megeremítése

EUSAIR

Italy and Serbia

Környezetminőség

EUSAIR

Szlovénia és Bosznia-Hercegovina

Fenntartható idegenforgalom

EUSAIR

Horvátország és Albánia

Átfogó aspektusok és horizontális alapelvek:

- Kapacitásépítés, ideértve a kommunikációt is
- Kutatás, innováció, kis- és középvállalkozások
- Az éghajlatváltozás mérséklése és alkalmazkodás
- Katasztrófakockázat-kezelés

2016. június elsején Horvátország kormánya átadta Görögország kormányának az adriai- és jón-tengeri kezdeményezés és az EUSAIR ideiglenes elnökségét. A fórum záró ülészaka során felszólaló görög gazdasági miniszterhelyettes, Alexis Charitsis kijelentette, hogy a görög elnökség vezérmotívuma a „gondolkodj makroregionálisan, cselekedj lokálisan” lesz.

A makroregionális stratégia integrált keretrendszer, amely támogatható többek között az európai strukturális és beruházási alapokból, és célja az ugyanazon földrajzi területen fekvő uniós tagállamok és nem uniós országok közös kihívásainak kezelése. A részt vevő országok ezáltal élvezik a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz hozzájáruló megerősített együttműködés előnyeit.

Az Európai Unió adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó, a Tanács által 2014-ben elfogadott stratégiája a harmadik uniós makroregionális stratégia a Tanács által 2009-ben elfogadott úttörő balti-tengeri stratégia (EUSBSR) és a 2011-ben elfogadott Duna régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSDR) után. A negyedik, az alpesi régióra vonatkozó makroregionális stratégiát 2016 januárjában indították el (lásd a *Panorama* 56. számát).

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/adriatic-ionian/2016

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Fotókban elmesélve

Európa-szerte évente projektek ezrei kapnak regionális támogatást az Európai Uniótól. Az „Európa a régióban” fotópályázat kiváló lehetőség arra, hogy séta közben fotókat készítsen valamelyik uniós támogatású projektről. Íme néhány, az elmúlt évek során Európa különböző régióiban készült fotó.

Az idei fotópályázat határideje 2016. augusztus 28. A díjkiosztót az október 10–13-a között Brüsszelben megrendezett régiók és városok európai hetén tartják meg. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://goo.gl/t3iwcT>

A Panorama magazin örömmel fogadja az Ön írását is!

A Panorama magazin Személyes tapasztalatok című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek mondják el a véleményüket a megreformált kohéziós politikáról és a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket.

A Panorama örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásokat, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Az írások beküldési határidejével és a rájuk vonatkozó irányelvekkel kapcsolatban a következő e-mail címen keresztül léphet kapcsolatba velünk.

regio-panorama@ec.europa.eu

Arctic Smartness – (sarkvidéki leleményesség) – a régió lehetőségeinek kiaknázása

Lappföld az EU legészakibb régiója és az Északi-sark kapuja. Fontos szerepet játszik nemcsak az éghajlatváltozásban és a természeti erőforrások fenntartható fejlesztésében, hanem a nemzetközi együttműködésben, a globális biztonságban és a gazdasági fejlődésben is, ahogy ez az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, az Északi-sarkvidékre vonatkozó integrált uniós szakpolitikáról szóló közös közleményben is megtalálható.

A „sarkvidéki régió” kifejezés gyakran a hóval és jéggel kapcsolatos sztereotípiákat juttatja eszünkbe, de a régió ennél sokkal többet kínál: óriási természeti erőforrásokat, jó infrastruktúrát és innovatív gondolkodásmódot. Alig néhány év alatt Lappföld a sarkvidéki kihívásokat sarkvidéki leleményességgé alakította át.

Hogyan is vált Lappföld a leginnovatívabb sarkvidéki régióvá? Lappföld jelenleg számos kis falu, zibongó városközpont és üdülőhely ritka kombinációja, ahol mindenkinek bőven jut hely. Van itt erdő, zúgó folyó, széles skálájú kutatási szolgáltatások, valamint az erős határokon átívelő együttműködésre és az együttműködési hálózatokra támaszkodó stabil befektetési és üzleti környezet. Az Északi-sark itt a mindennapok részét képezi.

Az iparági szakértelem és a fenntartható fejlődés iránti elköteleződés kiegyensúlyozott kombinációja áll a lappföldi régió természeti erőforrásai feldolgozásának háttérében.

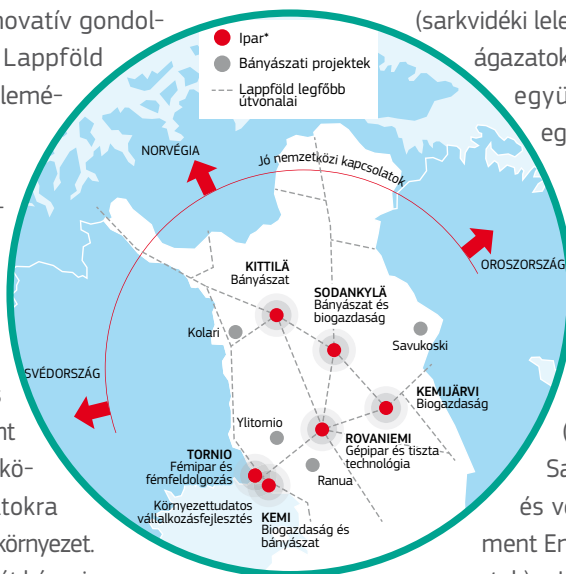
Jelentős ipari fejlődése ellenére – a régióban található az EU egyik legjelentősebb iparkoncentrációja a fa- és ásványianyag-feldolgozás tekintetében – Lappföld a világ egyik legtisztább vizű és levegőjű régiója. Egyúttal a természetes anyagok betakarítását igazoló tanúsítvánnyal rendelkező legnagyobb régió a világon.

„Úgy döntöttünk, hogy a jövőnkbe történő beruházásainkban bátor és nyitott hozzáállást tanúsítunk. Lappföld Finnország egyik első régiójaként alkalmazta az intelligens szakosodás (S3) fogalmát. Az intelligens szakosodás olyan mérföldkő volt, amelynek segítségével felismertük a régió nyújtotta ipari lehetőségeket, és megalapozta a régió „Arctic Smartness” (sarkvidéki leleményesség) arculatát” – meséli Kristiina Jokelainen, az S3 és a regionális klaszterfejlesztés vezetője, valamint a Lappföldi Regionális Tanács tagja.

Az intelligens szakosodás tervezése és végrehajtása a kezdetektől fogva az érdekelt felek széles körű részvételén és regionális elköteleződésén alapult. A lappföldi Arctic Smartness (sarkvidéki leleményesség) keretén belül a különböző ágazatok és technológiák regionális és régióközi együttműködésben lépnek interakcióba egymással.

Az Arctic Smartness regionális klaszterei – az Arctic Industry and Circular Economy (sarkvidéki ipar és körkörös gazdaság), az Arctic Smart Rural Community (sarkvidéki intelligens vidéki közösség), az Arctic Design (sarkvidéki formatervezés), az Arctic Safety and Security (sarkvidéki biztonság és védelem), valamint az Arctic Development Environments (sarkvidéki fejlesztési környezetek) – Lappföld fenntartható fejlődésének és regionális innovációs rendszerének gerincét képezik. Ez a modern, több ágazatra kiterjedő, a határokon túllépő szinergikus megközelítés segít a régió kritikus tömegének hiányával kapcsolatos problémák megoldásában, valamint Lappföld iparának a globális értékláncokba történő integrálásában.

Päivi Ekdaht - a Lappföldi Regionális Tanács fejlesztési igazgatója

A kohéziós politika támogatja a szigeteket

A szigeti régiók olyan közös jellemzőkkel és sajátosságokkal bírnak, amelyek egyértelműen megkülönböztetik azokat a kontinensen fekvő területektől. Az uniós strukturális és beruházási alapok létfontosságúak abban, hogy megadják a kezdő lökést a hosszú távú befektetési projekteknek ezeken a területeken, valamint hogy pótolják a finanszírozási hiányosságokat.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikke elismeri, hogy a szigeti régiók állandó hátrányt szenvednek, amelyre kiemelt figyelmet kell fordítani. A mindennapi kihívások, mint például a méretgazdaságosság hiánya, a kis piacok, továbbá a magánberuházások korlátozott száma a különböző ágazatokban, ideértve a közlekedést, az energiahatékonyságot (ami hatást gyakorol az energiaszegénységre), a digitális összeköttetést stb., mind hatással vannak a vállalkozásokra és a megélhetésre.

A kohéziós politika a legmegfelelőbb európai szakpolitika a szigetek előtt álló kihívások kezelésére. A szigeti régiók kiváló példái az európai strukturális és beruházási alapoknak a közlekedés, az energiahatékonyság, a megújuló energia, a kutatás stb. terén megvalósított beruházásokban történő felhasználására, amely beruházások hozzájárulnak a 2020-as és későbbi európai stratégiai célkitűzésekhez.

Van azonban példa kudarcokra és torzulásokra is, különösen a NUTS 3-as vagy alacsonyabb szintű szigetek kohéziós politikához történő hozzáférése tekintetében, amennyiben ezek a szigetek NUTS 2-es szintű, jóval magasabb GDP-t termelő kontinentális régiók részei.

Távoli elhelyezkedésük és sajátos jellegük miatt a szigetek különösen sebezhetőek voltak a nemrég bekövetkezett pénzügyi válság során. Az Eurostat 2014-re vonatkozó, legújabb regionális GDP-adatai jelzik, hogy Európában a legnagyobb, 30%-os visszaesés a szigeteken következett be, amely újabb bizonyíték az Európa közepe és a perifériák közötti, egyre növekvő fejlődési szakadékra. Ez olyan jövőbeli kihívás, amelyet elsősorban a kohéziós politika területi dimenziójának megerősítésével lehet kezelni.

Az Európai Külső Tengeri Régiók Konferenciája (CPMR) (www.cpmr.org), amely 160, körülbelül 200 millió lakost képviselő régiót tömörít, az Európán belüli kiegyensúlyozottabb fejlesztésért kampányol. 1973 óta a CPMR és az égisze alatt működő Szigetek Bizottsága arra összpontosította figyelmét és tevékenységét, hogy biztosítsa a külső és a szigeti tagrégiók szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételét a területi szinten nagy hatást gyakorló szakpolitikákban, többek között a társadalmi, gazdasági és területi kohézió, a tengerügyi politikák és az elérhetőség terén. ■

George Hatzimarkos – az Európai Külső Tengeri Régiók Konferenciája (CPMR) Szigetek Bizottságának elnöke, és a Dél-Égei régió (Görögország) vezetője

Pomeránia intelligens megoldása a városi rehabilitációra

Pomeránia egy lengyel autonóm régió, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) egyik regionális operatív programja keretén belül többek között a városi rehabilitációt tűzte ki célul. Az operatív program a pomerániai 2020-as regionális fejlesztési stratégia végrehajtásának csak az egyik eszköze.

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó pomerániai regionális operatív program (OP) célja a régió gazdasági, oktatási, szakképzési és társadalmi tevékenységeivel, az egyes területek potenciáljával, a közlekedési rendszerrel, az energiával és a környezetvédelemmel kapcsolatos fejlesztési kihívások kezelése. A különböző témák és az eltérő végrehajtási eszközök miatt a szinergia, a koherencia és a zökkenőmentes koordináció biztosítása kulcsfontosságú.

Ennek elérése érdekében Pomeránia sikeresen alkalmazta a tárgyalásos megközelítést a különböző partnerintézetek, szervezetek és közösségek részvételével és bevonásával. Ide tartozik az intelligens szakosodás meghatározása, a bevált rehabilitációs projektek fejlesztése, valamint a tevékenységeknek a városokban és az azokat körülvevő funkcionális területeken történő koordinálása.

A lengyel régió egyedi, alulról felfelé történő partnerségi eljárást alkalmazott, amelynek során az intelligens szakosodást egy nyílt pályázatra az érdekelt vállalkozói és tudományos közösségektől beérkező javaslatok alapján határozták meg. A javaslatokat a régió kívüli és külföldi, a nemzetközi üzleti életben jártas és kutatási tapasztalattal rendelkező szakemberek értékelték. Ennek eredményeként a regionális hatóságok négy intelligens szakosodási területet határoztak meg (lásd a 31. oldalt).

Számokban az erő

A szakosodási lehetőségek kiválasztására irányuló pályázati eljárás rendkívül aktív vállalkozói felfedezési folyamatot indított be, amelyben különböző, az üzleti életet, az oktatást, a vállalkozói környezettel foglalkozó intézményeket és nem kormányzati szervezeteket képviselő regionális partnerek működtek együtt. A tudomány és a vállalkozások közötti együttműködés fontos szereplői közvetlenül tudtak dolgozni az érdekelt partnerekkel. Összesen több mint 400 szervezet vett részt a folyamatban, ideértve a régió legnagyobb iskoláit és főiskoláit, a vezető gazdasági intézményeket, az önkormányzatokat és önkormányzati társulásokat, valamint a kórházakat és számos nem kormányzati szervezetet. A legnagyobb csoport azonban körülbelül 300 vállalatot tartalmazott.

A tárgyalási elem hangsúlyosan megjelent az intelligens szakosodási lehetőségek azonosítása során. Az intelligens szakosodási területek kiválasztása után a regionális hatóságok külön-külön tárgyaltak az érintett közösségekkel, amelyben meghatározták az adott szakosodás hatályát és kutatási prioritásait, valamint a szakosodás fejlesztésének állami forrásokból (ideértve a 2014–2020-as regionális operatív programot is) történő finanszírozásának alapelveit és megközelítését.

Az érintett közösségeknek az intelligens gazdasági szakosodás kiépítésébe történő jelentős integrációjával, valamint a fenti megállapodásokkal a cél sok új és innovatív vállalkozás, projekt és termék létrehozása, amelyek értékesítése hozzájárul Pomeránia és a környék fejlődéséhez.

A kiválasztott szakosodási területek segítségével Pomeránia globális szereplővé szeretne válni az alternatív üzemanyagot használó úszó járművek, az intelligens otthonok, az energiatárolási problémákra megoldást nyújtó technológia, valamint az egészségügyi ellátásban használt innovatív termékek és szolgáltatások gyártójaként és szolgáltatójaként.

Már az intelligens szakosodás kiválasztási eljárásának elején nagy figyelmet fordítottak a magántőke szerepére a különböző csoportok által tervezett vállalkozásokban és projektekben. A magántőke részvétele nemcsak nagyobb hatékonyságot és fenntarthatóságot biztosít a végrehajtott megoldásoknak, hanem olyan mechanizmusokat is elindít, amelyek lehetővé teszik a gazdasági fejlődés finanszírozását 2020 után is, amikor a kohéziós politikai finanszírozás kevesebb lesz, mint a jelenlegi programozási időszakban.

Rehabilitációs politika

A 2014–2020 közötti időszakban a kohéziós politika egyik prioritása és városi dimenziójának része a városok lepusztult részeinek átfogó rehabilitálása. Ez egész Lengyelország városszervezésének is fontos aspektusa. Ez alatt az időszak alatt a kohéziós politika által támogatott rehabilitációs projektek a társadalmi, gazdasági és területi tevékenységek átfogó és harmonikus kombinációjára épülnek, és legfontosabb célkitűzésük

a lepusztult városi térségekben élő állampolgárok társadalmi befogadása, valamint az őket érintő szegénység csökkentése.

Pomeránia már a 2007–2013-as időszakban alkalmazta ezt a megközelítést az akkor elérhető végrehajtási mechanizmusok segítségével. Az ERFA társfinanszírozásával megvalósított rehabilitációs projektek mindegyikében a rugalmassági eszköz keretén belül jelentős, a támogatható költség akár 15%-ának is megfelelő erőforrásokat nyújtottak a társadalmi jellegű tevékenységekre. A cél a lengyelországi lepusztult területek kiegészítő társadalmi intézkedéseinek támogatása volt egy különálló, az Európai Szociális Alap (ESZA) beavatkozási eszközét tartalmazó operatív program segítségével.

Európai Szolidaritási Központ Gdańskban

Európai Szolidaritási Központ Gdańskban – belülről

A projekteket a városok a különböző partnerekkel és csoportokkal együtt hajtják végre, olyan megközelítést alkalmazva, amely bevonja az ott élőket, és minden szinten szélesebb társadalmi részvételt biztosít. A 2015-ös rehabilitációs törvény és a regionális szinten elfogadott iránymutatások képezik a rehabilitációs projektek előkészítésének alapját. Mivel a rehabilitációs programok előkészítése bonyolult és sokrétű folyamat, 24 pomerániai város különleges támogatásban részesült erre a célra.

Területi beruházás

A 2014–2020-as regionális operatív program javarészt területi megközelítésen alapul. Az integrált területi megállapodások részeként a regionális hatóságok összefüggő projektcsomagokról tárgyalnak nyolc funkcionális városi területtel (és külön, az integrált területi beruházások részeként a hármavárosi városeggyüttessel). Ennek során kitérnek többek között a szakmai mobilizációra, az iskola előtti oktatásra, a közlekedési csomópontokra, a hulladékfeldolgozásra, valamint a szakosodott egészségügyi szolgáltatások kifejlesztésére. A projektek célja a fejlesztési lehetőségek kihasználása, valamint az e területekre jellemző akadályok leküzdése. A területi megállapodások keretén belül elfogadott projektek kedvezményeket (további pontokat) kapnak a regionális operatív program alapjaihoz való hozzáférés szempontjából.

A Pomerániában elfogadott területi megközelítés elsősorban azon alapul, hogy a funkcionális területek várostervezési problémájának megoldásához nemcsak pénzügyi erőforrásokra van szükség, hanem elsősorban mind a szomszédos önkormányzatok közötti, mind a hatóságok, a vállalkozók, a nem kormányzati szervezetek és az oktatási és tudományos kutatási intézmények közötti rendszeres együttműködésre is. Az ilyen szinergikus hatást létrehozó szabályok együttműködésre sarkallnak ott, ahol arra még nem volt példa, valamint megerősítik a korábbi együttműködést.

Ezenkívül pedig – figyelembe véve a 2007–2013-as időszak tapasztalatait – meg kell jegyezni, hogy a problémák megoldásához előre kidolgozott, stratégiai megfontoláson alapuló cselekvések szükségesek. A megállapodások célja a prioritást élvező projektek meghatározása, gondos előkészítése és koordinálása, növelve a lehető legjobb kimenetelű végrehajtási esélyeiket.

A városokkal a rehabilitációs projektjeik hatályára és típusára vonatkozóan folytatott tárgyalások alapján egyedi képletet használtak; e projekteket később a 2007–2013-as regionális operatív programból finanszírozták. Pomeránia ezt a „kísérleti” tárgyalásos megközelítést alkalmazza az állami támogatásra jogosult városoknak és azok funkcionális területeinek nyújtott nagy léptékű optimális megoldások kidolgozására.

Kipróbált és bevált

A 2014–2020-as regionális operatív program finanszírozását a rehabilitációs projektekben felhasználni kívánó megközelítés a korábbi kipróbált mechanizmus folytatásával és fejlesztésével jár, amelynek következtében nyolc összetett rehabilitációs projektet hajtottak végre, amely öt városban 50 000, a városok lepusztult részeiben élő lakost érintett.

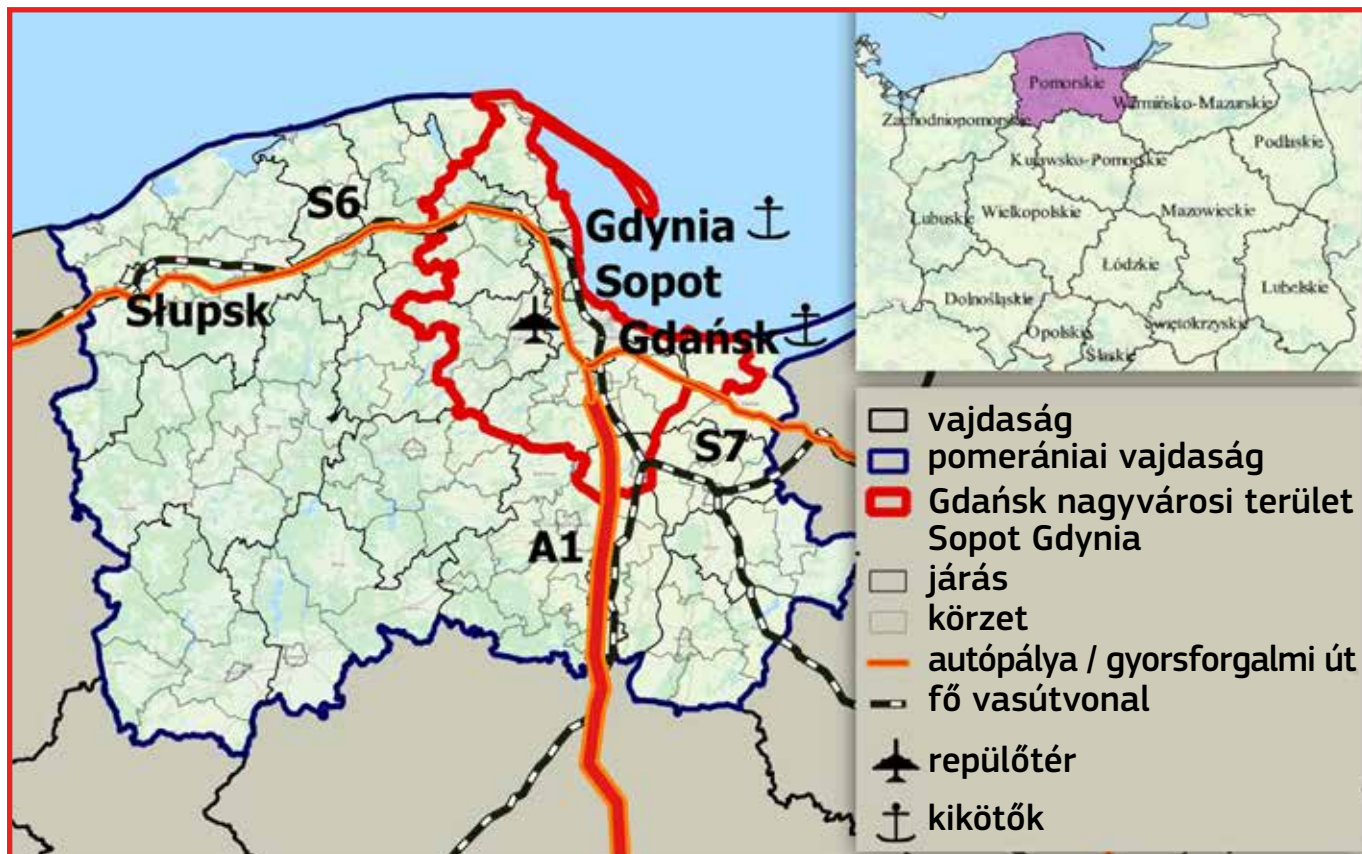
A rehabilitációs projektek az integrált projektképletet alkalmazzák: a két szorosan összefüggő projekt közül egyiket az ESZA, a másikat az ERFA finanszírozza. Ugyanakkor a társadalmi jellegű beavatkozás határozza meg az infrastrukturális projektek formáját, és nem fordítva. A modell végrehajtását segíti az is, hogy a 2014–2020-as regionális operatív program jelenleg kétalapos rendszerként működik.

A 31 város és regionális hatóság közötti többszintű tárgyalások kitérnek többek között a lepusztult területek behatárolására, a városi rehabilitációs programokra, valamint az integrált rehabilitációs projektek hatókörére. A támogatott projekteknek a lepusztult területek rehabilitációs programja által meghatározott konkrét problémákra kell megoldást találniuk. Az érintett területeket társadalmi, gazdasági és területi helyzetüket pontosan jelző mutatók alapján határolják be, ahol a válság súlyossági foka viszonylag magas a városhoz és a régióhoz viszonyítva.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.pomorskie.eu

Pomerániai Vajdaság

Lakosság: 2 302 000, a lengyel lakosság 6%-a. A régió növekvő lakossága fiatalabb Lengyelország összlakosságához képest; itt a legmagasabb a természetes növekedés és pozitív a migrációs egyensúly.

Munkaerőpiac: növekvő számú, magas munkatermelékenységű dolgozók, magas növekedési ráta / a nemzeti átlag alá csökkenő munkanélküliség.

Gazdaság: az egy főre jutó GDP PPS-ben az EU-28 átlagos GDP-jének 64%-a, az átlagosnál magasabb gazdasági tevékenység, minőségi eredmények az innovatív vállalkozások esetében, a vezető lengyel vállalatok jelenléte, ideértve a külföldi tőkével rendelkezőket is.

Intelligens szakosodások: offshore, kikötői és logisztikai technológiák; interaktív technológiák információdús környezetben; ökológiai szempontból hatékony energia- és üzem-

anyag-termelési, -átviteli, -elosztási és -fogyasztási, valamint építési technológiák; életmódhoz kapcsolódó, valamint az idősödő korosztálynak szánt orvosi technológiák.

Egyéb kulcsfontosságú területek: üzleti szolgáltatások, gyógyszerészet és kozmetikai termékek; biotechnológia; turizmus.

Erősségek: a transzeurópai közlekedési hálózatban helyezkedik el; a Gdańsk–Gdynia–Sopot nagyvárosi terület a Baltikum innovatív és kreatív metropolisza; tengerparti elhelyezkedés nagy tengeri kikötőkkel; egyedi természeti környezet és kulturális örökség (ideértve Gdańskot, a szabadság és szolidaritás városát); valamint nagy egyetemi központ.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.rpo.pomorskie.eu

A kohéziós politika úttörői

INTERJÚ MIECZYŚLAW STRUKKAL,
A POMERÁNIAI VAJDASÁG VEZETŐJÉVEL

Hogyan járulhat hozzá a kohéziós politika a pomerániai régió gazdasági fejlődéséhez? Milyen területeknek szeretne prioritást adni?

A kohéziós politika kulcsfontosságú Pomeránia számára. Elsősorban a szakpolitika erőforrásainak, célkitűzéseinek és alapelveinek köszönhetően tanultuk meg, hogy eredményorientált módon gondolkodjunk és cselekedjünk, valamint hogy átfogó megközelítést alkalmazunk a problémákra. Ez ágazati politikák alkalmazása esetén rendkívül nehéz, vagy akár lehetetlen is.

A kohéziós politika arra készítetett, hogy a kulcsfontosságú problematikus területekre összpontosítsunk, pl. az oktatásban a szakoktatás, a mobilitás terén pedig a tömegközlekedés (ideértve a vasutat is) kapott kiemelt hangsúlyt. Fontos megemlíteni a kutatás-fejlesztés eredményeinek a gazdaságba történő átvitelét, a beruházások elősegítését, az energiahatékonyság javítását, valamint a turisztikai termékek hálózatának kiépítését is.

Melyek a különböző alapokat és pénzügyi eszközöket összekapcsoló új megközelítés előnyei és hátrányai? Hogyan biztosítják a következeteséget és a kiegészítő jelleget?

Már a 2014–2020-as kohéziós politikáról szóló vita legelején támogattuk egy olyan operatív program gondolatát, amely összekapcsolja az Európai Szociális Alapot és az Európai Regionális Fejlesztési Alapot. Azt gondolom, hogy ezen alapok további egyesítésének olyan módon kell történnie, hogy

a beavatkozás teljes mértékben kiegészítő jellegű legyen. Pomeránia nem fél az integrált projektmechanizmusok használatától, különösen a rehabilitáció és a szakképzés terén.

Ami a pénzügyi eszközöket illeti, Lengyelországban úttörőnek számítunk e tekintetben. Véleményem szerint ezek az eszközök közelebb viszik a kohéziós politika végrehajtási mechanizmusait a piaci viszonyokhoz, ami hozzájárul a hatékony és célzott állami beavatkozásokhoz, növelve hatásosságukat.

Multifunkciós vasútállomás a metropolisz szívében

A projekt az első köz- és magánszféra közötti partnerség keretén belül végrehajtott európai beruházás, amelyet a JESSICA (fenntartható városfejlesztési beruházásokat támogató közös európai kezdeményezés) – az Unió visszafizetendő eszköze – támogatott. A projekt a sopoti vasútállomás és a környék rehabilitációját tűzte ki célul. Ennek keretén belül épületkomplexumot hoztak létre, amelyben helyet kapott egy új vasútállomás, valamint kereskedelmi, irodai és hotellétesítmények is. Egy, a különböző tömegközlekedési eszközöket is összekapcsoló átszállóhelyet is létrehoztak.

www.sopotcentrum.com.pl

Csőalagút a Holt-Visztula alatt

A pénzügyi eszközök terén szerzett tapasztalatunk alapján létrehoztuk a Pomerániai Fejlesztési Alapot, amely 2023 után a régió egyik kulcsfontosságú beruházási eszköze lesz.

A koherencia és az összehangoltság témájában meg kell jegyezni, hogy a mi regionális operatív programunk egyértelműen a területi megközelítésre és a tárgyalásos alapelvre épül, azaz a városi funkcionális területekre vonatkozó integrált területi megállapodások része. Ez azt jelenti, hogy a fő városi térségek számára olyan projektcsomagokat hozunk létre a tárgyalások során, amelyek igyekeznek maximalizálni a gazdasági és társadalmi hatásokat a régió különböző területein.

Általános az igény az európai alapkezelés egyszerűsítésére. Hogyan képes kifejezetten ehhez hozzájárulni a régió?

Sosem volt jellemző ránk, hogy bonyolult eljárásokkal vagy szükségtelen terhekkel nehezítjük a kedvezményezettek életét. Az új regionális operatív program előkészítésekor igyekeztünk megőrizni ezt a gyakorlatias és rugalmas megközelítést, most azonban rendkívüli mértékben korlátoznak minket az európai és nemzeti szintű jogszabályok. Megértem a koordináció szükségességét, és azt gondolom, hogy bizonyos területeken még javításra is szükség van, de ennek nem szabadna elsősorban egy sor konkrét iránymutatásra alapulnia, amelyeket a programokat kezelő intézményeknek be kell tartaniuk.

A régióknak van tapasztalatuk, és nem félnek felelősséget vállalni a programok hatásáért. Ugyanakkor nagyobb szabadságot kellene adni nekik abban, hogy a célkitűzéseik eléréséhez vezető legjobb utat kiválasszák. Regionális operatív programunk keretén belül a kedvezményezetteket érintő gyakorlati megvalósításokat prioritásként kezeljük. Létrehoztunk egy eszközt, amely lehetővé teszi a pályázatok online benyújtását, és ezt folyamatosan az egymást követő pályázati kiírások sajátosságaihoz igazítjuk. Útmutatót is készítettünk a kedvezményezetteknek, amelyben minden információ megtalálható a pályázásra, a projekt értékelésére, az azt követő végrehajtásra és az elszámolásra vonatkozóan.

Milyen eredményekre számít a 2014–2020-as finanszírozási időszak végéig?

Figyelembe véve a forrásfelhasználási potenciálunkat és az elérhető erőforrásokat, a becsléseink szerint a 2014–2020-as időszakban összesen 5,4 milliárd eurónyi uniós forrást használunk fel. Ez természetesen tartalmazza a saját, 1,8 milliárd eurós regionális operatív programunkat is.

Arra számítunk, hogy a kohéziós politika tartós változást hoz a régióban. A pomerániai vállalatokat beemeli a globális értékláncba, valamint megerősíti gazdaságunk exportorientáltságát, és csökkenti energaintenzitását. Szeretnénk jobban tőkésíteni a munkaerőpiacot is, amely jól képzett, nyitott, bátor és vállalkozó szellemű állampolgárokból áll. Támogatni akarjuk a lakosság életkörülményeit is, ideértve a közszolgáltatások minőségének és hozzáférhetőségének jelentős javulását.

Új vasúti és reptéri bővítések – Pomeránia támogatja a tömegközlekedést

A pomerániai regionális vasúthálózat (PKM) építése és a gdański repülőtér kibővítése a két legnagyobb és legfontosabb infrastruktúra-beruházás a pomerániai tömegközlekedés fejlesztése terén. A PKM összeköti a hármavárosi városegységet a gdański repülőtérrel, valamint a nyugati Kasúbia alrégióval. A gdański repülőtér egyre nagyobb összeköttetést biztosít Pomeránia, Európa és a világ többi része között. Az utasszám dinamikus növekedésének köszönhetően – amely az elmúlt két évben 30%-kal nőtt, elérve az évi 3,7 millió utast – a repülőtér Lengyelország harmadik legnagyobb repülőtérévé nőtte ki magát.

www.pkm-sa.pl

www.airport.gdansk.pl

Pomeránia és legnagyobb városa, Gdańsk, közel vannak a Balti-tengerhez. Milyen mértékben vesz részt Pomeránia a Balti-tengeri stratégiában, és milyen elvárásokkal fordul a stratégia felé?

Már kezdetektől fogva részt veszünk az uniós balti-tengeri stratégiában. A stratégia lehetőséget biztosít arra, hogy a balti országok számos szervezetének jobb koordinálása újabb lökést adjon a további fejlődésnek. Regionális operatív programunkban meghatároztuk azokat a területeket, amelyekben különösen fontosnak tartjuk a balti-tengeri stratégia égisze alatt történő együttműködést. Ezek a következők: tudástranszfer, megújuló energia,

turizmus és biodiverzitás. Remélem, hogy a balti-tengeri stratégia regionális programunkban való hasznosításának eredményeként kiváló minőségű projektek születnek a régióban. ■

Invest in Pomerania (Fektessen be Pomerániában)

A Pomerániai vajdaság gazdaságtámogatási és információs rendszerével kapcsolatos projektnek köszönhetően a beruházók számára átfogó szolgáltatási rendszert hoztak létre. A régióban levő beruházókat kiszolgáló kulcsfontosságú szereplők az Invest in Pomerania (Fektessen be Pomerániában) kezdeményezésben együttműködve 57 sikeres projekt lezárásához járultak hozzá, amelyek keretén belül a beruházók 8 930 új munkahelyet teremtettek. A kezdeményezés nemcsak a beruházási projektek támogatását, hanem a beruházások előmozdítását is tartalmazza.

www.investinpomerania.pl

Amikor a társadalmi haszon nagyobb a profitnál

SZOCIÁLIS GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS GÖRÖGORSZÁGBAN

Az Európai Bizottság régi prioritása, a szociális gazdaság a többi ágazatnál sikeresebben vészelt át a gazdasági válságot.

A „magas versenyképességű szociális piacgazdaság” előmozdítása érdekében a Bizottság a szociális gazdaságot és a szociális innovációt helyezte az Európa 2020 stratégia középpontjába a területi kohézió és a társadalmi problémák új megoldásainak keresése – különösen a szegénység és a kirekesztés elleni küzdelem – tekintetében is¹. A Görögországhoz hasonló országokban, ahol a gazdasági válság súlyos következményekkel járt az ország gazdasági és társadalmi kohéziójára nézve, a szociális gazdaság életképes alternatíva lehet.

A szociális gazdaság nem új Görögországban. Az ampelakiai szövetséget (Görögország) tartják a világ első modern szövetségének. A szövetséget 1 750 és 1 770 között alapították a Tempi-völgyben található 22 falu gyapottermesztésből és fonalkészítésből élő szövetségei, amelyek 1772-ben egyesültek, hogy elkerüljék a szükségtelen rivalizálást és versenyt. A szövetség hatalmas vállalkozássá nőtte ki magát, 6 000 tagot számolt, és szerte Európában 24 gyára és 17 fióktelepe volt Szentpétervártól Londonon át Szmirnáig. Tagjai többek között társadalombiztosítással rendelkeztek, hozzáfértek az egészségügyi szolgáltatásokhoz, iskolába járhattak, használhatták a könyvtárakat, valamint beiratkozhattak az ampelakiai szabadegyetemre².

Azóta az ország társadalmi-gazdasági feltételei rengeteget változtak. A válság, a beruházások elmaradása és a rendkívül megnövekedett munkanélküliségi ráta által okozott súlyos társadalmi hatások minden eddiginél jobban jelzik, hogy olyan vállalatokba történő beruházásra van szükség, amelyek fő célja, hogy társadalmi hatást fejtsenek ki a pénzügyi fenntarthatóság megőrzése mellett.

Beruházás a regionális növekedésbe

A szociális gazdaság még részben kiaknázatlan ágazatnak számít Görögországban. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) – akár konkrétan szociális (teljes költségvetés: 6,4 milliárd euró), akár hagyományos vállalkozás céljára szóló – támogatásával fejleszteni lehet a szociális gazdaságot az új programozási időszakban. Az Európai Szociális Alap (ESZA) erőforrásaiból több mint 100 milliárd eurót különítettek el a szociális vállalkozások elősegítésére a 2014–2020-as programozási időszakban, és a mind a 13 régió által az operatív programjaikba kiválasztott megfelelő beruházási prioritás világosan jelzi, hogy a görög hatóságok olyan új modellként szeretnék használni a szociális gazdaságot, amely hozzájárul a görög gazdaság általános növekedéséhez. A szociális gazdaság az egyetértési megállapodásban is megjelenik³ a foglalkoztatás és a gazdasági tevékenység egyik támogató eszközeként.

A kohéziós politika támogatásával a szociális gazdaság fejlesztése Görögországban kiváló lehetőség középtávon a szociális szükségletek kielégítésére, valamint a fenntartható munkahelyek teremtésére a kiszolgáltatott társadalmi csoportok számára is.

1) COM 2011/682

2) Kalitsounakis, 1929: 224–231. o., idézi Nasoulas, 2010:64

3) További információ az egyetértési megállapodásról: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_en.htm

Az alábbiakban három, a szociális gazdaságra összpontosító görögországi projektpéldát mutatunk be:

Mindenki nyertes

fun - food - social good.

A **Wise Greece** szociális vállalkozásként működő nonprofit szervezet kettős célt tűzött ki maga elé: több mint 450 kiváló minőségű görög terméket népszerűsíteni, amelyek bevételeiből élelmiszert vásárolnak a rászorulóknak. A Wise Greece

kiválasztja a legjobb görög termékeket, és különböző pontokon népszerűsíti őket szerte az országban és külföldön. A görög termelők a bevételük meghatározott százalékát a Wise Greece-nek adományozzák a hajléktalanokat, gyermekeket és időseket támogató jótékonyági intézmények és nonprofit szervezetek alapvető élelmiszer-szükségletének fedezése érdekében.

A vállalat több, a társadalmi felelősséggel kapcsolatos díjat is elnyert, ideértve a 2016-os Startup Greece Awards Fenntartható Vállalkozás és Fejlődés díját.

<http://www.en.wisegreece.com/>

Munka a befogadás érdekében

A **KoiSPE Diadromes** az attikai Szociálpszichiátriai és Mentálhigiénés Társaság alkalmazottai által létrehozott korlátozott felelősségű szociális szövetkezet. A szövetkezet fő célja a pszichoszociális problémákkal küzdők foglalkoztatása és társadalmi rehabilitációja. Ennek érdekében a KoiSPE a pszichoszociális nehézségekkel küzdők számára foglalkoztatási és szakmai tanácsadói irodát tart fenn, így támogatva őket abban, hogy a nyílt munkaerőpiacon fizetett munkához jussanak és azt megtartsák. Ezenkívül a szövetkezet takarítószolgálatot és kávéházat is működtet, valamint kereskedelmi tevékenységet is folytat – mindezek a tevékenységek hozzájárulnak a nyílt munkaerőpiacról kizárt állampolgárok számára elérhető, fenntartható munkahelyek létrehozásához.

<http://koispediadromes.gr>

Olvasson róla!

A **Shedia** az egyetlen görög utcalap, emellett tagja az Utcalapok Nemzetközi Hálózatának (International Network Of Street Papers, INSP). 2013 februárja óta értékesítik hajlék-

talanként és munkanélküliek Athén és Szaloniki utcáin – ez némi bevételt biztosít a számukra, és fokozatosan javíthat az életkörülményeiken. A Shedia különböző tevékenységek és események – például helyi futballcsapat, művészeti és drámakurzusok, szociális városnézés Athénban (az ún. „láthatatlan városnézés”) – szervezésével a leginkább rászoruló állampolgárok újbóli beilleszkedését is támogatja. ■

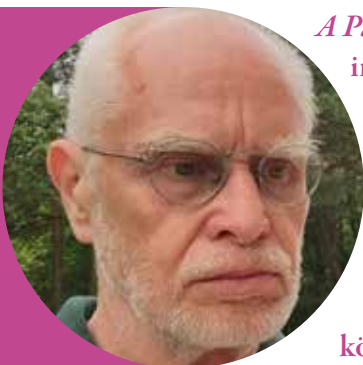
<http://www.shedia.gr/>

PROJEKT

A fiatalok bevonása a tömegközlekedés javításába

**TELJES KÖLTSÉG:
224 900 EURÓ**

**UNIÓS BERUHÁZÁS:
191 200 EURÓ**

A Panorama magazin interjúja a BAYinTRAP projekt koordinátorával, Jacek Piotrowskival arról, hogyan lehet összehozni a fiatal polgárokat és az európai közlekedéspolitikát.

Európa-szerte a tagállamok megpróbálnak jobb megoldásokat keresni a tiszta és hatékony városi közlekedési rendszerek létrehozására. A technológia és az infrastruktúra túl gyakran kerül a középpontba, ezért a BAYinTRAP projekt szervezői eltérő megközelítés mellett döntöttek: aktívan bevonták a fiatal állampolgárokat a fenntartható városi közlekedéspolitika fejlesztésébe.

„Ha bevonjuk őket, a fiatalok fontos multiplikatorkok a fenntartható közlekedés üzenetének továbbításában. Ennek tudatában a projektben a kreativitásukat, a lelkesedésüket és a sémákon kívüli gondolkodásmódjukat használtuk fel olyan kihívások kezelésére, mint például a közúti közlekedésbiztonság, az akadálymentesség és a városi forgalomirányítás” – magyarázza Piotrowski.

Az eredmény a részvételi demokrácia kiváló leckéje – a projekt során lengyelországi, németországi és litvániai fiatalok és tisztviselők találkoztak, hogy megbeszéljék a régi problémákat és új megközelítéseket találjanak a tisztább városi közlekedésre.

Az ötlettől a megvalósításig

A projektet a korábbi, egész Európára kiterjedő tömegközlekedési kezdeményezés (a CIVITAS kezdeményezés, www.civitas.eu) ihlette. A szcczineki székhelyű, az Önkormányzati Ügynökség

a Kultúra Előmozdításáért (SAPIK) szervezetnél dolgozó Piotrowski és kollégái részt vettek a korábbi projektben, és szerettek volna valami hasonlót kipróbálni – még ha kisebb léptékben is – a saját városukban.

A helyi közlekedési hatóságok támogatásával megkeresték az Európai Bizottságot a dél-balti határokon átnyúló együttműködési program keretén belül (2007–2013). A német Greifswald és a litván Klaipėda részvételével – mindkét város aktívan támogatja a fenntartható közlekedést – a városok elnyerték az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatását.

A nyári tábor gondolata a SAPIK, az ATI erc GmbH konzorcium partnerei, az előpomerániai Technológiai Központ, valamint a klaipėdai tömegközlekedési hatóság képviselői között szervezett első ülésen született meg.

A tábor

A partnerek megegyeztek abban, hogy mindegyik város nyári tábort szervez, ahol a másik két városból érkező csoportokat fogadja. „Azzal, hogy például Greifswaldból Szczecinekbe küldtünk hallgatókat, úgy éreztük, hogy friss látásmóddal és gondolatokkal gazdagíthatjuk a megbeszéléseket” – meséli a projekt koordinátora. Ugyanakkor hozzát teszi, hogy talán előnyösebb lett volna a résztvevők számára, ha több információval rendelkeznek a tömegközlekedésről már a letelepedésük előtt – ez célzottabbá tette volna a megfigyeléseket a tábori tevékenységek során.

Mindegyik város saját feltételrendszerrel dolgozott ki a versenyre és a résztvevők kiválasztására vonatkozóan. A jelöltek arra kérték, hogy javasoljanak intézkedéseket a városuk mobilitásának javítására. A BAYinTRAP projektben történő részvételen kívül a hatvan, 16 és 19 év közötti nyertes résztvevő díjakat is kapott, például tömegközlekedési bérleteket vagy mozijegyeket.

A résztvevőket először a tömegközlekedésről szóló bemutatók segítségével megismertették a témával, és városi tanulmányutakat szerveztek a számukra, ahol tömegközlekedési eszközöket használva kellett a város egyik feléből eljutniuk a másikba. Szczecinekben például okostelefonokat használtak az útvonaltervezésre, Klaipédában geocachinget; Greifswaldban pedig írott utasítások alapján tervezték meg az útvonalat.

Egyenesen előre a csúcsig

A következő lépésben a résztvevők a kiinduló megfigyeléseikre alapozva megbeszélték a tömegközlekedés pozitív és negatív aspektusait. „Listát írtak a főbb problémákról, és mindegyik csoport lehetséges javításokat javasolt” – meséli Piotrowski. „Ezután személyesen mutatták be az eredményeket a helyi politikusoknak, a közigazgatási szerveknek és egyéb érdekelt feleknek.”

Piotrowski elmondta, hogy a diákok függetlenül dönthettek az ajánlásaik bemutatásának módjáról: Szczecinekben PowerPoint-bemutatót készítettek, Klaipédában egyenként sorra vették az ajánlásokat.

A táborokban a fenntartható mobilitás, a közlekedésbiztonság és az állampolgárság témáiban is szerveztek oktatási tevékenységeket. „A résztvevőknek beszéltünk a bevált gyakorlatokról, és bevált gyakorlatokkal kapcsolatos jegyzékeket töltötték ki” – teszi hozzá Piotrowski. „Ha olyasmit láttak, amit érdemesnek találtak a saját városukban történő felhasználásra, részletesen lejegyezték ezeket, hogy pozitív tapasztalattal térjenek haza.”

Pozitív lépések

Ennek eredményeképpen a bemutatott ötleteket Szczecinekben és Klaipédában közvetlenül beemelték a városok közlekedéspolitikájába. Piotrowski hozzáteszi, a projekt szempontjából hasznos lett volna, ha a projektszervezők azelőtt ösztönözték volna a városvezetést, hogy részt vegyen a projektben, mielőtt a résztvevők bemutatták volna az ötleteiket. „Mivel a szzczecineki hatóságok lelkesek voltak, azt

feltételeztük, hogy ez máshol is így lesz. Sajnos nem így történt – hatékonyabb lett volna mindenkit jobban bevonni már a projekt tervezési szakaszában.”

És bár a greifswaldi hatóságok kevésbé voltak lelkesek, az egyik diák javaslatát a szzczecineki tömegközlekedési hatóság közvetlenül hasznosította: kifejlesztettek egy olyan alkalmazást, amely valós idejű érkezési információkat nyújt a buszjáratokról egy adott megállóban.

A további megbeszéléseket igénylő ajánlások közé tartoznak többek között a következők: több buszjárat, várostérképek a buszmegállóban, kerékpárutak a parkokban, akadálymentesebb hozzáférés a buszokhoz a kerekesek székek és babakocsik számára, jobb kerékpáros útkereszteződések, változatosabb fizetési lehetőségek kerékpárkölcsonzés során, fedett és paddal ellátott tömegközlekedési megállók stb.

A projekt tanulságait beépítik a jövőbeli regionális közlekedéstervezésbe. A szakpolitikai tisztségviselők megtapasztalhatták, hogy a lakosság hozzáállását nehéz megváltoztatni a szakpolitika kidolgozásába történő közvetlen bevonásuk nélkül. „De talán a legfontosabb eredmény a közvetlen demokrácia fontosságának megerősítése volt, valamint az az erő, amely a fiatalokból áradt annak következtében, hogy aktívan bevonták őket a helyi önkormányzatok tevékenységébe. Ez az eredmény könnyen reprodukálható számtalan más projektben, ágazatban és régióban” – vonja le a következtetést a projekt koordinátora. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/bayintrap-engaging-youth-and-changing-public-transportation

PROJEKT

A kiválósági központ kiváló teljesítményt eredményez

**AZ ELSŐ FÁZIS TELJES KÖLTSÉGE:
25 000 000 FONT
(32 406 250 EURÓ)**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
9 000 000 FONT
(11 666 250 EURÓ)**

Az Egyesült Királyság egyik legújabb tudományos parkjában található Nemzeti Kompozitközpont (National Composites Centre, NCC) a világ leginnovatívabb vállalatai által folytatott élvonalbeli kompozitkutatás és -technológia csomópontja.

A Nemzeti Kompozitközpont kifejezetten erre a célra épült, 2011-ben megnyitott kutatási és fejlesztési létesítmény, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) társfinanszírozásával jött létre. Az NCC dinamikus vállalatokat és a legjobb tudományos, kutatói és kereskedelmi szakértőket fogja össze a kompozit termékek tervezését és gyártását elősegítő technológiák kifejlesztése, valamint az ágazat nyújtotta lehetőségeknek az Egyesült Királyságban és azon túl történő teljes mértékű kiaknázása érdekében. A központ tagjainak több mint fele az Egyesült Királyságon kívülről érkezik.

A fejlett kompozitok könnyű, magas teljesítményt nyújtó anyagok, amelyek átalakítják a termékek széles skálájának tervezését és gyártását a repülő- és gépjárműipartól a tengeri és megújuló technológiákon át a sportig és a szabadidőig. A termékek tömegének csökkentése lehetővé teszi a gyártási költségek és a szén-dioxid-kibocsátás jelentős csökkentését, valamint rendkívüli kereskedelmi lehetőségeket és technológiai előnyöket biztosít.

Hogy mennyire fontos egy ilyen élvonalbeli kutatási és fejlesztési központ munkájában részt venni, jelzi az NCC jelenlegi tagsága, amely olyan piacvezető vállalatokat ölel fel, mint például az Airbus Group, a GE, a Rolls-Royce, a GKN Aerospace, a BAE Systems, a Shell, a Vestas és a 3M, valamint több kis- és középvállalkozást is. A Központ lehetővé teszi a tagjai számára a többi vezető gyártóval és szállítóval történő együttműködésben az új és jelenlegi eljárások és technológiák kifejlesztését, alkalmazását, fellendítését és validálását.

Ugródeszka

Az NCC tagja a hét technológiai és innovációs központot felölelő High Value Manufacturing Catapult stratégiai kezdeményezésnek is, amely katalizatori szerepet tölt be az Egyesült Királyság feldolgozóiparának újjáélesztésében. A program lehetővé teszi a tudományos munkatársak, mérnökök és vállalkozók számára, hogy egy helyen férjenek hozzá az egyetemi, kutatói, ipari és kormányzati szakértelemhez és tapasztalathoz. Az új elképzelések kereskedelmi megvalósításának felgyorsításával a központ áthidalja a korai innováció és az ipari léptékű gyártás közötti szakadékot.

Az NCC-t – amely tetőre szerelt fotovoltaikus panelekből nyeri az áramot, csökkentve szén-dioxid-kibocsátását – nemzetközi szinten széles körben a kompozitipart gazdaságilag versenyképesebbé és környezettisztelőbbé tevő, a kompozitkutatásban vezető szerepet betöltő intézményként ismerik. 2014-ben az épületet a kétszeresére bővítették, hogy elférjen benne egy nagy volumenű gyártási részleg (a gépjárműipar szükségleteinek megfelelően), egy képzési létesítmény, valamint a kis- és középvállalkozások számára szükséges kis felszereléseket tartalmazó részleg.

Az NCC közvetlenül körülbelül 200 új munkahelyet hozott létre, és a várakozások szerint ez a szám jelentősen növekedni fog az elkövetkező években. Talán ennél is figyelemre méltóbb, hogy a központ egy sor magas teljesítményű és költséghatékony innovatív termék kifejlesztésén dolgozik, amelyek hozzájárulnak a jövőbeli európai jólét megteremtéséhez. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://nccuk.com>

PROJEKT

Pozitív válasz a passzív házakra

**TELJES KÖLTSÉG:
3779000 EURÓ**

**UNIÓS BERUHÁZÁS:
377900 EURÓ**

Az innovatív környezettechnológiáknak köszönhetően a Weissenseer nevű, faszervezeteket gyártó cég kiváló minőségű passzív házakat állít elő – egy kiváló minőségű passzív házban.

Az eredetileg hagyományos épületesztalossággal foglalkozó, az ausztriai Greifenburgban működő Weissenseer Holz-System-Bau GmbH vállalat a stílusos, fából épült passzív házak gyártásának szakértőjévé vált. A környezetbarát lakóházak gyártása jelenleg a vállalat teljes tevékenységének szinte 90%-át teszi ki.

A vállalatnak először új gyártási folyamatot kellett létrehoznia az új termékportfólióhoz. Ebben „A világ legkisebb gyára” elnevezésű projekt segítette. Teljesen új, a passzív házakra vonatkozó szigorú szabványoknak megfelelő gyártósort hoztak létre, amely egyúttal korszerűsítette és automatizálta a gyártási folyamatot.

A passzív házakat érintően Közép-Európára vonatkozó szabványok többek között előírják, hogy a végleges épület teljes primerenergia-fogyasztása legfeljebb 120 kWh/m²/év lehet.

A projektet részben az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapja (ERFA) finanszírozta a „Kärnten” Operatív Programon keresztül 2008-ban és 2009-ben. A projektnek köszönhetően egy passzív ház gyártási ideje a nyersanyagok beérkezésének időpontjától az alkotóelemeknek az ügyfelekhez történő végleges kiszállításáig jelentősen, az átlagos 20 munkanapról alig két vagy négy napra csökkent!

A termelékenységben tapasztalható jelentős előrelépést egy rendkívül hatékony, nagyrészt automatizált és a különböző idő- és térbeli kritériumokra optimalizált gyártósor kifejlesztése tette lehetővé. „A világ legkisebb gyára” most évente 150–170 szabványos passzív ház gyártására képes.

Előjáró a környezetvédelemben

A világ legkisebb gyára nemcsak hatékony gyártóüzem, hanem maga is passzív házban működik. Az épületben rendkívül kevés kiegészítő fűtésre van szükség, mivel a gyártóberendezések által kibocsátott hő elégséges a gyár melegen tartására. Ezenkívül az épület nagyjából egyhatodában irodák, szabadidős terek és egy kávézó található. A belső hőforrásokkal és nagy üveglablakkal rendelkező optimalizált épületstruktúrájának köszönhetően az irodaépület is megfelel a passzív házakra vonatkozó előírásoknak.

Az új gyár jelenleg a Weissenseer vállalat által a közeljövőben gyártani tervezett új épületek „bemutatótermeként” szolgál. A tervek szerint a jövőben iroda- és kereskedelmi épületeket, iskolákat és egyéb középületeket gyártanának.

A Kärnten régió gazdaságára tett jótékony visszahatáson kívül a projekt máris több új munkahelyet teremtett a vállalatban belül.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.weissenseer.com/en/home/>

PROJEKT

A magyar vállalat fényes kilátások elé néz!

**TELJES KÖLTSÉG:
2 163 400 EURÓ**

**UNIÓS BERUHÁZÁS:
1 005 200 EURÓ**

A magyar IBV Hungária Világítástechnikai és Műanyagipari Kft. jelentősen kibővítette gyártóbázisát: az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatásával 50 új munkahelyet teremtett, valamint hozzájárult a régió versenyképességének növeléséhez.

2 012 és 2013 között a projekt egy 5 659 m² -es raktár és egy 965 m²-es szerszámszerelő műhely építését támogatta a vállalat székhelyén, a Bács-Kiskun megyei Kiskunfélegyházán. A vállalati létesítmények kibővítése nemcsak megőrizte a meglévő 436 munkahelyet, hanem újabb 49 munkahelyet hozott létre. A beruházás a régióknak is előnyére vált.

A két új épület megépítésén túl több mint 4,6 km hosszú utat építettek a nyersanyagok és a késztermékek létesítménybe irányuló és onnan kiinduló zavartalan szállítás érdekében. Ezenkívül megépült egy 485 méteres kerítés a két új épület körül, valamint egy új víztartály is a tűzbiztonsági előírásoknak megfelelően.

Több hely, alacsonyabb költség

Az új létesítmények korszerű gyártási területet biztosítanak az előszerelés és végső összeszerelés, a szállítmányok összekészítése, valamint az elkészült termékek tárolása számára. Az új épületek építésével felszabadult a hely az új gyártóberendezések számára. Az új raktár rendkívüli

módon felgyorsította az anyagáramlást, lehetővé téve a vállalat számára termékkínálatának jelentős növelését. A projektnek köszönhetően a termelési költségek is csökkentek.

A további raktárkapacitás lehetővé tette a vállalat versenyképességének megőrzését és javítását, amelyre a pénzügyi válság és a piac új kihívásai negatív hatással voltak. A bővítés létfontosságú volt a vállalat változatosabb termékkínálatának biztosítása szempontjából.

„A vállalat sokkal gyorsabban be tudott fektetni a bővítésbe, mint ha más finanszírozási forrásokat használt volna” – meséli Rácz Krisztina, a vállalat pénzügyi igazgatója. „A befektetés jobb pozíciót biztosít a vállalatnak, és annál is jobb helyzetbe hozza az alkalmazottait.”

Összetettsége ellenére a projektet alig 18 hónap alatt, jelentős bonyodalmak nélkül valósították meg. A projekt uniós finanszírozása az ERFA Dél-Alföld Operatív Programján keresztül történt. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.ibv.hu/>

www.kwf.at

Az innováció és a technológia támogatása a terepen

PROJEKT

Az Agripir-hálózat a francia és a spanyol Pireneusokban folytatott hagyományos hegyvidéki gazdálkodás mezőgazdasági piacokon történő versenyképességével kapcsolatos növekvő aggodalmakra született válaszként.

**TELJES KÖLTSÉG:
958 500 EURÓ**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
640 600 EURÓ**

A projektet a Franciaország–Spanyolország–Andorra Operatív Program támogatta a 2007–2013-as programozási időszakban. 2012-ben a projekt célkitűzése az volt, hogy innovatív megoldásokat találjon néhány, a gazdák által a francia–spanyol határ mindkét oldalán tapasztalt problémára. Első lépésként létrehozták az Agripir-hálózatot, amely 150 szervezetet és több mint 300, az agráripárban, kutatóintézetekben, csúcstechnológiát alkalmazó kkv-ban és helyi fejlesztési ügynökségben dolgozó személyt fogott össze.

Információtechnológiai, elektronikai és úripari vállalkozások dolgoztak együtt kutatókkal, klaszterekkel és fejlesztési ügynökségekkel annak érdekében, hogy gyakorlati megoldásokat találjanak, amelyek megváltoztathatnák a Pireneusok hegyvidéki mezőgazdaságára alkalmazott megközelítést. A fő célkitűzés az erőforrások és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) pénzügyi keretösszegének összegyűjtése volt a tényleges gazdasági potenciállal rendelkező kutatás-fejlesztési projektek azonosítása és támogatása érdekében.

Az Agripir-hálózat a hároméves kezdeményezés végén öt különböző innovációs projektet választott ki további kidolgozásra. 2015 végére a projektek lezárták a kutatás-fejlesztési fázist, és a termékek, folyamatok és szolgáltatások forgalomba hozatalára készültek.

Az öt kiválasztott projekt

Az **E-PASTO** elnevezésű projekt olyan földrajzi helymeghatározó eszköz prototípusát fejlesztette ki, amely lehetővé teszi a gazdáknak a nyári magashegyi legelőkön levő csordák helymeghatározását és terelését. A szarvasmarhák csúcstechnológias nyakörvet viselnek, amely lehetővé teszi a gazda számára a szarvasmarhák helyzetének és legelési szokásainak nyomon követését, a biztonsági zónák meghatározását, valamint a lopások megelőzését. Az alacsony frekvenciájú kommunikációs hálózat hat-kilenc hónapig autonóm módon működik, 60–90 percenként jelzi a szarvasmarha helyzetét, valamint okostelefonon, táblagépen vagy asztali számítógépen keresztül közvetlenül riasztja a gazdát, ha biztonsági veszély áll fenn.

Mint a neve is jelzi, a **COWMON** is a nagy és távoli magashegyi területeken barangoló állatállomány folyamatos megfigyelésére szolgáló kezdeményezés. A projekt célja egy költséghatékony és energiafelhasználási szempontból önellátó végtermék kifejlesztése.

Ehhez hasonlóan a **HY-POWERBOX** projekt is megpróbálja segíteni a gazdákat abban, hogy önellátókká váljanak a nehezen elérhető területeken végzett napi munkájuk során felhasznált energia tekintetében.

A **LIVE-PRE-LIFE** projekt célja olyan átfogó rendszer létrehozása, amely javítja a hegyi területeken élő nagyragadozók és az állatállomány együttélését. A végleges csomag az állatok elkerítésére szolgáló rendszereket, a ragadozók általi támadások korai észlelését, valamint a ragadozók aktív kizárását fogja tartalmazni.

Végül pedig a **MASTECH** projekt keretén belül a nukleáris mágneses rezonancia és a termikus analízis nyújtotta lehetőségek segítségével a juhok, kecskék és szarvasmarhák tögygyulladásának korai észlelésére szolgáló rendszert fejlesztenek ki.

A projekt során az Agripir csapata egy hegyvidéki legelői fesztiválnapot is szervezett, amelynek során körülbelül 600 látogató – turisták és a mezőgazdaság képviselői egyaránt – ismerhette meg a hálózatot és az első projekteredményeket. Az egyéb események között megemlíthetjük a farkasokról szervezett konferenciát, a hálózatépítő műhelyeket, valamint egy kerekasztal-megbeszélést a hegyvidéki gazdálkodás jövőbeli kihívásairól, amely az Agripirnek köszönhetően már kevésbé fáradságos.

A projekt végső elismerése 2015 nyarán következett be, amikor a RegioStars-díj döntőjébe jutott az „Intelligens növekedés: a kkv-k növekedési lehetőségeinek bővítése a digitális gazdaság előmozdítása céljából” elnevezésű kategóriában. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.agripir.com/fr/>

ESEMÉNYNAPTÁR

SZEPTEMBER 2.

Krakkó (PL)

Konferencia a beruházási tervről

SZEPTEMBER 25–OKTÓBER 1.

Izola (SI)

Az Alpok-régióra vonatkozó európai uniós stratégia (EUSALP)

OKTÓBER 10–13.

Brüsszel (BE)

A régiók és városok európai hete (a RegioStar verseny díjátadó ünnepségével egybekötve)

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Az eseményekről további információkat az Inforegio weboldal Események lapján találhat:
http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/newsroom/events/

Kiadóhivatal

Európai Bizottság
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu